

Załącznik nr 1

do uchwały nr 67/2019

Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej

z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm.

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **filologia**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek:

Spółeczna Akademia Nauk z siedzibą w Łodzi, Filia w Warszawie

Data przeprowadzenia wizytacji: **23-24 stycznia 2023 r.**

Warszawa, 2023

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	6
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	8
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	9
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	9
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	16
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	27
Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia	34
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	34
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	39
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	45
7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	47
Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia	49
Nie zidentyfikowano	49
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	49
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	52
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	55

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. Dariusz Dolański, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. Ewa Kujawska-Lis, ekspert
2. dr Małgorzata Krzemińska-Adamek, ekspert
4. Małgorzata Poszwa, ekspert ds. studenckich
4. Beata Opala, ekspert przedstawiciel pracodawców
5. Mateusz Piechowski, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku filologia prowadzonej przez Społeczną Akademię Nauk w Łodzi Filia w Warszawie (zwanej dalej "SAN") została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej na podstawie Uchwały Nr 576/2022 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 7 lipca 2022 r. w sprawie kierunków studiów wyznaczonych do oceny programowej w roku akademickim 2022/2023. Polska Komisja Akredytacyjna ocenia jakość kształcenie na tym kierunku studiów po raz trzeci, przy czym oceniany kierunek prowadzony był wcześniej przez Wydział Nauk Humanistycznych w Warszawie.

Uczelnia prowadzi studia w formie stacjonarnej i niestacjonarnej, przy czym na pierwszym stopniu studenci pozostają w pełnych cyklach kształcenia, na drugim stopniu w formie stacjonarnej na II roku, a niestacjonarnej na I roku.

Uczelnia otrzymała informację o wyznaczeniu kierunku do oceny wraz z sześciotygodniowym terminem przygotowania Raportu samoceny i datą przeprowadzenia wizytacji w dniu 8 listopada 2022 r. Pismo to zawierało także informację o możliwości złożenia ciągu 7 dni od jego otrzymania wniosku o przedłużenie tego terminu o okres nie dłuższy niż 3 tygodnie. W dniu 21 grudnia 2022 r. Uczelnia złożyła wniosek o przedłużenie terminu złożenia raportu samooceny i mimo przekroczenia terminów formalnych otrzymała zgodę na złożenie raportu do dnia 5 stycznia 2023 r. Następnie 29 grudnia 2022 r. Uczelnia wystąpiła z dwoma kolejnymi wnioskami: o zmianę terminu wizytacji oraz zmianę przewodniczącego zespołu oceniającego, przy czym PKA pozytywnie rozpatrzyła drugi wniosek. Raport samoceny został przekazany przez Uczelnię do PKA w dniu 16 stycznia 2023 r. W tym dniu zaplanowane też było pierwsze spotkanie zespołu oceniającego. Dalsze postępowanie ze strony Uczelni odbywało się bez zbędnej zwłoki i do terminu przeprowadzenia wizytacji przekazała ona zespołowi oceniającemu niezbędne materiały, w tym prace etapowe ze studiów I stopnia i dyplomowe. Uczelnia nie miała możliwości przedstawić prac etapowych ze studiów II stopnia. Termin dostarczenia tych materiałów, będący konsekwencją opóźnienia przekazania Raportu samooceny, nie pozwolił na ich ocenę przed rozpoczęciem wizytacji.

Wizytacja została przygotowana i przeprowadzona stacjonarnie z wykorzystaniem narzędzi komunikowania się na odległość, zgodnie z obowiązującą procedurą Polskiej Komisji Akredytacyjnej.

Na jej podstawie, zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny, załącznikami do raportu oraz pozostałą dokumentacją udostępnioną przez Uczelnię. Podczas wizytacji, zespół odbył wszystkie spotkania zgodnie z przyjętym harmonogramem. Przeprowadzono hospitację zajęć dydaktycznych i wizytowano bazę dydaktyczną, przy czym w przypadku jednych zajęć, w związku z niską jakością transmisji zespół oceniający odstąpił od ich oceny. Przed zakończeniem wizytacji dokonano wstępnej oceny stopnia spełnienia kryteriów, przy czym – w związku z trwającą analizą opóźnionych materiałów – nie sformułowano w tej sprawie rekomendacji w odniesieniu do wszystkich kryteriów, o czym przewodniczący zespołu oraz eksperci poinformowali władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	filologia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia I stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	Językoznawstwo / 100% ECTS	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	6/180	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	150/6 (tylko studia stacjonarne)	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- translatoryka - komunikacja międzykulturowa w biznesie i reklamie	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	161	134
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2133	1510
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	91	60
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	93	93
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	60	60

¹ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

Nazwa kierunku studiów	filologia	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia II stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	studia stacjonarne i niestacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{5,6}	językoznawstwo/ 100% ECTS	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	4/120	
Wymiar praktyk zawodowych ⁷ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	-	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	- translatoryka - język w komunikacji międzykulturowej w biznesie i reklamie	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	magister	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	25	38
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁸	1525	870
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	61	35
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	63	63
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	47	47

⁵ W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

⁶ Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 20 września 2018 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2018 poz. 1818).

⁷ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁸ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

⁹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja kształcenia na kierunku filologia prowadzonym w warszawskiej filii SAN w Łodzi uwzględnia osiągnięcie przez studentów:

- a) interdyscyplinarnej i kompleksowej wiedzy z zakresu nauk humanistycznych (w szczególności z zakresu dyscypliny językoznawstwo, w tym wiedzy o języku, tj.: poznania frazeologii, leksyki, zasad pisowni i składni), wykształcenie umiejętności filologicznych (w szczególności analizy i interpretacji tekstu, tworzenia tekstu pisanego i mówionego oraz rozwiązywania problemów badawczych filologii), wykształcenie umiejętności przekładowych;
- b) kompetencji językowych na poziomie C1 wg ESOKJ dla studiów I stopnia oraz C2 dla studiów II stopnia w zakresie języka kierunkowego (angielskiego) oraz odpowiednio B2 i B2+ dla drugiego języka;
- c) komunikacyjnych i kulturowych kompetencji umożliwiających odnalezienie się na krajowym i międzynarodowym rynku pracy, a także w obcej kulturze i społeczeństwie;
- d) wiedzy o literaturze, kulturze danego obszaru językowego, z uwzględnieniem podstawowych zagadnień o charakterze społecznym, historycznym, kulturowym, politycznym.

Koncepcja kształcenia koncentruje się na wyposażeniu studentów w kompetencje badawcze oraz translatoryczne lub w zakresie komunikacji w biznesie i reklamie. Dodatkowo koncepcja kształcenia przewiduje przygotowanie fakultatywne studentów do funkcjonowania na rynku usług edukacyjnych. Nie przewiduje ona przygotowania do wykonywania zawodu nauczyciela.

Tak zarysowana koncepcja kształcenia wpisuje się w misję i strategię Uczelni, które zakładają m.in. kształcenie specjalistów zorientowanych na potrzeby współczesnego rynku pracy.

Przyporządkowanie kierunku tylko do dyscypliny naukowej językoznawstwo nie odpowiada koncepcji kształcenia, która odnosi się także do dyscyplin naukowych literaturoznawstwo i nauki o kulturze i religii oraz nie jest zgodna z zakresem znaczeniowym terminu „filologia”, który obejmuje co najmniej badania nad językiem i literaturą, ale także i kulturą jakiegoś narodu lub kręgu cywilizacyjnego. Wskazana tu niezgodność znajduje swój wyraz w wykazie zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek (o czym szerzej w kryterium 2). Nie w pełni właściwe jest też definiowanie w koncepcji kształcenia językoznawstwa jako dyscypliny naukowej, ponieważ utożsamiana jest ona w pewnym zakresie z kształtowaniem operacyjnych kompetencji językowych (np. znajomością zasad pisowni i składni czy znajomością środków językowych na poziomie zaawansowanym, potrzebnych do posługiwania się językiem angielskim w określonych obszarach tematycznych, takich jak relacje międzyludzkie i rodzinne, charakter i osobowość, ciekawostki, samopoczucie, kultura osobista), a wiedza o systemie języka jest identyfikowana ze znajomością teorii wyjaśniających w dyscyplinie naukowej językoznawstwo. Jednocześnie, z takim rozumieniem dyscypliny naukowej językoznawstwo kłóci się sposób obsadzania zajęć kształtujących kompetencje językowe, które są powierzane m.in. osobom,

które nie posiadają stopnia naukowego, nie prowadzą badań naukowych, a nawet nie posiadają wykształcenia filologicznego (o czym szerzej w kryterium 4).

Koncepcja i cele kształcenia są powiązane z prowadzoną w Uczelni działalnością badawczą w dyscyplinie, do której kierunek został przyporządkowany, ale także z działalnością badawczą w dyscyplinie literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, które mieszczą się w zakresie znaczeniowym terminu „filologia”. W dyscyplinie językoznawstwo badania obejmują rozważania odnoszące się do kluczowych współczesnych zagadnień związanych z szeroko rozumianymi współczesnymi uwarunkowaniami rozwoju myśli naukowej w ramach podmiotowych i przedmiotowych kontekstów językoznawstwa. Dotyczy to m.in. socjolingwistyki, analizy dyskursu, fonetyki i fonologii języka angielskiego oraz dydaktyki fonetyki. W przypadku literaturoznawstwa, prowadzone w Uczelni badania naukowe odnoszą się do związków tej dyscypliny z językoznawstwem, literatury anglojęzycznej (głównie amerykańskiej) oraz zagadnień z zakresu teorii literatury. Natomiast w odniesieniu do nauk o kulturze i religii, prowadzone w Uczelni badania naukowe odnoszą się do komunikacji międzykulturowej, koncentrując się na zastosowaniu retoryki międzykulturowej w organizacjach w odpowiedzi na zmieniające się relacje zachodzące we współczesnym świecie.

Prowadzenie na kierunku specjalności translatorycznej oraz z zakresu komunikacji interkulturowej, które mogą być fakultatywnie wzbogacone o kompetencje do funkcjonowania na rynku usług edukacyjnych, wskazuje na zorientowanie kierunku na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego.

Koncepcja i cele kształcenia są wynikiem pracy zespołu nauczycieli akademickich, którzy konsultowali je z szerokim kręgiem pracodawców, tj. przede wszystkim ze szkołami i biurami tłumaczeń, wydawnictwami, przedstawicielami sektora nowoczesnych usług biznesowych czy branżą turystyczną. Interesariusze Ci, wraz ze studentami, odegrali szczególną rolę w budowie profili kwalifikacyjnych, czego wynikiem było uwzględnienie w koncepcji kształcenia dodatkowych kompetencji związanych z funkcjonowaniem na rynku usług edukacyjnych.

W związku z prowadzonymi podczas pandemii COVID-19 zajęciami prowadzonymi z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość i przeprowadzaną ich oceną pojawiło się w Uczelni wiele głosów opowiadających się za utrzymaniem wykładów w tzw. formie zdalnej. W związku z tym, w planowaniu strategicznym w zakresie kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, postanowiono uwzględnić taką możliwość zwłaszcza w zakresie realizacji wykładów. Zarówno na studiach I jak i II stopnia koncepcja kształcenia na kierunku filologia zakłada prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, przy czym nie jest jasne, jakie kryteria w przypadku ocenianego kierunku zaważyły o decyzji przeprowadzania zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, bo obok zajęć prowadzonych w formie wykładowej w ten sposób prowadzone są zajęcia w formach aktywizujących. **Rekomenduje się** określenie jasnych kryteriów w aspekcie osiągania przez studentów efektów uczenia się, odnoszących się do kwalifikowania zajęć jako zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscyplinami, składającymi się na filologię, zwłaszcza językoznawstwem i literaturoznawstwem. Sformułowane dla kierunku efekty uczenia się potwierdzają nieprawidłowości związane z definiowaniem zakresu językoznawstwa, które zostały sprecyzowane powyżej. Przykładowo, dla studiów I stopnia w efekcie K1_W01 o brzmieniu: „zna w zaawansowanym stopniu miejsce filologii w dyscyplinie naukowej językoznawstwo, jej specyfikę przedmiotową i metodologiczną oraz powiązania z dyscyplinami literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii” założono, że filologia niejako zawiera się w językoznawstwie. Należy jednak

jeszcze raz podkreślić, że termin filologia obejmuje dyscypliny naukowe, do których zaliczyć można zarówno językoznawstwo, jak i literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii, stanowiące podbudowę teoretyczną filologii, nie odwrotnie. Dodatkowo, w efektach potwierdza się również błędne powiązanie wiedzy językoznawczej z operacyjnymi kompetencjami językowymi. Wśród efektów w kategorii wiedza znalazły się bowiem efekty powiązane formalnie z dyscypliną językoznawstwo poprzez odniesienie ich do charakterystyki PRK o kodzie WG (a więc powiązanej z głębią wiedzy), które odnoszą się *de facto* do operacyjnej wiedzy językowej dotyczącej zasad tworzenia spójnego tekstu czy zasad poprawnej wymowy. Efekty, których dotyczy ta nieprawidłowość to K1_W16-K1_W-19 (np. „posiada wiedzę niezbędną do posługiwania się współczesnym językiem studiowanej specjalności w mowie i piśmie na poziomie C1, wg ESOKJ w rejestrze formalnym i nieformalnym” czy „ma wiedzę dotyczącą posługiwania się wybranym drugim językiem w mowie i piśmie na poziomie B2 wg ESOKJ”).

Efekty uczenia się nie są zgodne z koncepcją kształcenia również dlatego, iż nie uwypuklają kluczowej roli dyscypliny językoznawstwo, do której w 100% przyporządkowano kierunek. Wśród sformułowanych dla kierunku efektów dotyczących *stricte* tej dyscypliny (np. K1_W03, K1_W04, K1_W07), znalazły się w niemalże równej liczbie również efekty dotyczące dyscypliny literaturoznawstwo, które powiązano z charakterystyką PRK o kodzie WG, co sugeruje, że powinny dotyczyć one wiedzy stanowiącej podstawy teoretyczne dla podanego programu studiów. Przykładami takich efektów na studiach I stopnia są K1_W05: „zna w zaawansowanym stopniu, dorobek literacki wybranych autorów obszaru kulturowego języka studiowanej specjalności” czy K1_W06: „ma ogólną wiedzę o tradycyjnych i współczesnych metodach pracy badacza tekstu” (ten ostatni efekt można odnieść zarówno do dyscypliny językoznawstwo, jak i literaturoznawstwo). Jeśli chodzi o studia II stopnia, przykładem takiego efektu jest K2_W02: „zna w pogłębionym stopniu wybrane metody i zasady analiz i interpretacji tekstów literackich” czy K2_W03: „zna w pogłębionym stopniu wybrany dorobek z zakresu literatury obszaru językowego studiowanej specjalności.” Innym przykładem jest efekt K2_W06: „zna w pogłębionym stopniu cele, zasady działania systemów, organizacji i instytucji publicznych obszaru językowego studiowanej specjalności, a także zna cechy i rozumie potrzeby ich odbiorców”, co do którego nie ma pełnej jasności, jakiej dyscypliny mającej powiązania z filologią dotyczy, jednak nie odnosi się do dyscypliny językoznawstwo. Również na poziomie umiejętności niektóre efekty sugerują równoprawną rolę dyscyplin językoznawstwo i literaturoznawstwo w kształceniu na kierunku, np. K2_U08: „potrafi wykorzystać posiadaną wiedzę z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa do formułowania i testowania hipotez związanych z prostymi problemami badawczymi właściwymi dla studiowanej specjalności”.

W przypadku zajęć wprowadzonych do programu studiów, aby umożliwić absolwentom kierunku funkcjonowanie na rynku edukacyjnym, efekty uczenia się w niewielkim stopniu prowadzą do realizacji tego celu zwłaszcza w przypadku kształcenia w zakresie psychologii, w którym efekty uczenia się w ogóle nie są powiązane z nauczaniem języków obcych. W przypadku kształcenia w zakresie pedagogiki, jeden na pięć efektów odnosi się do podstawowej wiedzy o wykorzystaniu zagadnień z pedagogiki w procesie nauczania języka obcego. Żaden z efektów uczenia się ramach zajęć przygotowujących do funkcjonowania na rynku edukacyjnym nie odnosi się do kształtowania kompetencji w zakresie glottodydaktyki. Ponadto, efekty uczenia się dla zajęć podstawy pedagogiki oraz podstawy psychologii zostały nieprawidłowo powiązane z ogólnymi efektami uczenia się dla kierunku z uwagi na fakt, że efekty te w żadnym stopniu nie odnoszą się do przygotowania studentów do funkcjonowania na rynku edukacyjnym, mimo, że w koncepcji kształcenia założono taką

ewentualność. Przykładowo, efekt P_W01 dla zajęć podstawy psychologii („Posiada wiedzę psychologiczną i pedagogiczną pozwalającą na rozumienie procesów rozwoju, socjalizacji, wychowania i nauczania – uczenia się”) w sposób nielogiczny powiązано z efektami K1_W01 („zna w zaawansowanym stopniu miejsce filologii w dyscyplinie naukowej językoznawstwo, jej specyfikę przedmiotową i metodologiczną oraz powiązania z dyscyplinami literaturoznawstwo oraz nauki o kulturze i religii”) oraz efektem K1_W15 („zna dylematy współczesnej cywilizacji mające wpływ na problemy kulturowe obszaru językowego studiowanej specjalności”). **Rekomenduje się** bardziej ścisłe powiązanie efektów uczenia się w zakresie przygotowania studentów na edukacyjnym rynku pracy z kształtowaniem kompetencji w zakresie nauczania języka obcego.

Efekty uczenia się dla kierunku nie są w pełni zgodne z charakterystykami drugiego stopnia typowymi dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego. Po pierwsze, efekty uczenia się zawierają wiele błędnych odniesień do poszczególnych charakterystyk drugiego stopnia. Oprócz nieprawidłowości opisanych powyżej, dotyczących m. in. niewłaściwego powiązania z charakterystyką o kodzie WG efektów z dyscyplin nie stanowiących podstaw teoretycznych dla przedstawionego programu studiów, w przypadku studiów I stopnia błędnie odniesiono efekty dotyczące operacyjnej wiedzy językowej do charakterystyki o kodzie WG, pomimo, że posługiwanie się językiem obcym ujęte jest w PRK całości w charakterystyce o kodzie UK, a więc dotyczącej komunikowania się. Z tego punktu widzenia w zasadzie nie ma potrzeby formułowania w kategorii wiedza efektów uczenia się odnoszących się do komunikacyjnych kompetencji w językach obcych. Inne efekty dotyczące kompetencji językowej, zarówno dla studiów I jak i II stopnia (np. K1_U05: posiada umiejętności w zakresie języka studiowanej specjalności zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego”, K2_U12: „posługuje się szerokim zasobem leksykalnym języka studiowanej specjalności, potrafi precyzyjnie wyrażać odcienie znaczeń, wykorzystując szeroki zakres środków modyfikujących znaczenie; potrafi jasno i we właściwym stylu prezentować swoje zdania w każdym zakresie tematów zarówno ogólnych, jak i akademickich i zawodowych o wysokim stopniu skomplikowania i abstrakcji zgodnie z wymogami poziomu C2 ESOKJ.” i K2_U13: „potrafi dobierać właściwe wyrażenia z szerokiego zasobu środków językowych, aby zabrać głos i utrzymać się przy nim oraz umiejętnie odnieść się do wypowiedzi innych osób, w sposób świadczący o opanowaniu konwencji interakcyjnych i społecznych; potrafi podtrzymać dyskusję na szerokiej gamie tematów zgodnie z wymogami poziomu C2 ESOKJ.”) zostały natomiast błędnie opatrzone charakterystyką o kodzie UW, a więc dotyczącą wykorzystania wiedzy. Kolejnym przykładem błędnego odniesienia do charakterystyk drugiego stopnia jest efekt K1_U20 („samodzielnie planować i realizować własne uczenie się przez całe życie”), który opatrzone kodem UW zamiast UU.

Kolejnym problemem dotyczącym niektórych efektów w kategorii wiedzy (głównie w przypadku studiów I stopnia), odniesionych do charakterystyki o kodzie WG jest nieprawidłowe określenie lub brak określenia poziomu opanowania wiedzy, który absolwent ma osiągnąć, co można zauważyć na przykładzie następujących efektów: K1_W06 („ma ogólną wiedzę o tradycyjnych i współczesnych metodach pracy badacza tekstu.”), K1_W10 („posiada ogólną wiedzę historyczną o etapach rozwoju języka studiowanej specjalności oraz zna struktury i słownictwo jego historycznych odmian.” czy K2_W13 („zna powiązania przedmiotowe i metodologiczne językoznawstwa oraz badań językoznawczych z dyscypliną literaturoznawstwo”).

Efekty uczenia się są zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinie językoznawstwo oraz z zakresem działalności naukowej prowadzonej w Uczelni w tej dyscyplinie. Jeśli chodzi o kształcenie w poszczególnych specjalizacjach, efekty uczenia się na poziomie wiedzy odnoszą się w sposób

odpowiedni do zagadnień z zakresu translatoryki. Należy jednak odnotować brak efektów uczenia się jednoznacznie i specyficznie odnoszących się do tematyki powiązanej z komunikacją międzykulturową, będącej podstawą drugiej oferowanej na kierunku specjalności.

Efekty uwzględniają kompetencje badawcze i społeczne niezbędne w działalności naukowej. Ogólne efekty uczenia się dla studiów I stopnia uwzględniają wiedzę z zakresu metodologii badań, umiejętności, np. pozyskiwania, dobierania i krytycznej analizy informacji, stosowania metod badawczych właściwych dla językoznawstwa, przeprowadzania kwerend bibliotecznych i używania elektronicznych baz danych oraz kompetencji związanych z krytyczną oceną posiadanej wiedzy czy etyką badawczą. Zakres efektów sprecyzowanych dla studiów II stopnia wskazuje na progres kompetencji badawczych studentów w porównaniu do studiów I stopnia. Przykładowo, efekty dotyczące umiejętności w zakresie działalności naukowej zakładają opracowanie nowych metod i narzędzi badawczych czy formułowanie i testowanie hipotez powiązanych z prostymi problemami badawczymi.

Efekty uczenia się dla kierunku uwzględniają, w przypadku studiów I stopnia, umiejętności komunikowania się w wiodącym języku obcym na poziomie C1 według ESOKJ. Jeśli chodzi o drugi język obcy, niebędący językiem specjalności, w efektach założono, że studenci osiągną poziom B2. Dla studiów II stopnia są to odpowiednio poziomy C2 i B2+.

Ogólne efekty uczenia się, szczególnie w przypadku studiów I stopnia, nie zostały sformułowane w sposób jednoznaczny i w pełni zrozumiały, co znacząco utrudnia stworzenie skutecznego systemu ich weryfikacji. Jedną z nieprawidłowości dotyczących tych efektów uczenia się jest formułowanie ich w taki sposób, że kilka efektów odnosi się do tego samego lub bardzo zbliżonego zakresu wiedzy lub umiejętności, bądź też efekty sformułowane bardziej szczegółowo zawierają się w tych ujętych w sposób bardziej ogólnikowy. Przykładowo, efekt K1_W13 („zna geograficzną i kulturową charakterystykę krajów obszaru językowego studiowanej specjalności, w tym związki (historyczne, społeczne, kulturalne) między krajami tego obszaru językowego”) oraz efekt K1_W14 („posiada ogólną wiedzę o kulturze i sztuce obszaru językowego studiowanej specjalności”) w dużej mierze odnoszą się do tych samych lub przynajmniej zachodzących na siebie zakresów wiedzy. Innym przykładem jest efekt K1_W04 („zna w zaawansowanym stopniu terminologię i frazeologię specjalistycznych wariantów języka studiowanej specjalności z zakresu wybranych zagadnień”), który zawiera się w ogólniejszym efekcie K1_W07 („zna w zaawansowanym stopniu terminologię i aspekty teoretyczne dyscypliny językoznawstwo”). Podobnie w przypadku efektów w kategorii umiejętności, niektóre efekty odnoszą się do zachodzących na siebie obszarów umiejętności, np. efekty K1_U04 („analizuje i interpretuje zjawiska językowe, kulturowe, teksty literackie i naukowe w języku studiowanej specjalności, umieszczając je w kontekście historycznym, kulturowym”) i K1_U11 („potrafi dokonać analizy i interpretacji poznawanych utworów z użyciem odpowiedniej terminologii i metod właściwych dla filologii”), czy efekty K1_U02 („potrafi w celu sformułowania i analizy filologicznych problemów badawczych wykorzystać posiadaną wiedzę oraz odpowiednie metody właściwe dla dyscypliny naukowej językoznawstwo”) i K1_U10 („potrafi dokonać analizy i interpretacji poznawanych utworów z użyciem odpowiedniej terminologii i metod właściwych dla filologii”). Problem ten jest jednak najbardziej widoczny w przypadku efektów dotyczących umiejętności językowych. Na przykład, efekty takie jak K1_U08, K1_U12 i K1_U13, dotyczące posługiwania się różnymi stylami wypowiedzi oraz strukturami językowymi, a także stosowania zasad poprawnej wymowy zawierają się w efekcie K1_U05 („posiada umiejętności w zakresie języka studiowanej specjalności zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego”).

Szczegółowe efekty dla zajęć powielają opisane powyżej nieprawidłowości. W przypadku zajęć z zakresu praktycznej nauki języka angielskiego zauważalne jest odnoszenie jednego efektu do wielu założonych dla kierunku ogólnych efektów uczenia się, co zgadza się z powyższą obserwacją, że wiele tzw. efektów kierunkowych jest *de facto* rozwinięciem efektu K1_U05. Przykładem są chociażby efekty w kategorii umiejętności podane dla zajęć *PNJA – integrated skills 1* (studia I stopnia), takie jak P1_U02 („Student używa określonego programem zasobu struktur leksykalnych i gramatycznych języka angielskiego”) czy P1_U03 („Student posługuje się właściwymi środkami językowymi w odpowiednich kontekstach i sytuacjach komunikacyjnych”) odwołujące się zarówno do najogólniejszego efektu kierunkowego dotyczącego kompetencji językowych w języku specjalności (czyli K1_U05), jak i tych, które są jego rozwinięciem (czyli K1_U08, K1_U12 i K1_U13). Zacytowane powyżej efekty dla zajęć są ponadto w zasadzie tożsame, tj. odnoszą się do bardzo zbliżonych obszarów umiejętności. Co więcej, efekty te powtarzają się również w sylabusach, tych samych zajęć realizowanych w dalszych semestrach studiów, co pozwala stwierdzić, że nie przewidują one rosnącego poziom kompetencji językowej studentów. Prowadzi to również do tego, że studenci ponownie osiągają efekty uczenia się, których osiągnięcie zostało potwierdzone zaliczeniem zajęć w semestrze wcześniejszym. Problem powtarzalności efektów w przypadku kursów wielosemestralnych jest szerszy i pojawia się również w przypadku studiów II stopnia (np. *elementy pragmatyki językoznawczej 1* i *elementy pragmatyki językoznawczej 2*).

Powszechną praktyką jest przypisywanie pojedynczego efektu uczenia się dla zajęć do kilku efektów kierunkowych, co skutkuje ich uogólnieniem, podczas gdy – co do zasady – efekty sformułowane dla zajęć powinny uszczegóławiać efekty podane dla kierunku. Oprócz wspomnianych wcześniej zajęć *PNJA – integrated skills*, problem ten dotyczy dużej większości kursów realizowanych zarówno na studiach I stopnia, jak i II stopnia.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1¹⁰(kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią Uczelni, zakładającą kształcenie specjalistów zorientowanych na potrzeby współczesnego rynku pracy. Przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych nie odpowiada koncepcji kształcenia, ponieważ ta odnosi się, oprócz językoznawstwa, do dyscyplin nieobecnych w tym przyporządkowaniu – przede wszystkim literaturoznawstwa, a także nauk o kulturze i religii. Koncepcja kształcenia nieprawidłowo definiuje językoznawstwo, wiążąc je m.in. z operacyjną kompetencją językową. Koncepcja kształcenia jest powiązana z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni, jednak uwzględnia badania prowadzone nie tylko w dyscyplinie językoznawstwa, ale również innych dyscyplinach w ramach filologii. Koncepcja i cele kształcenia są zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Efekty uczenia się nie odzwierciedlają przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, ponieważ odnoszą się w równym stopniu do językoznawstwa, jak i innych dyscyplin naukowych w ramach

¹⁰W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

filologii, głównie literaturoznawstwa. Efekty odpowiadają profilowi ogólnoakademickiemu, ale nie odpowiadają w pełni właściwym poziomom Polskiej Ramy Kwalifikacji. Efekty nie opisują w sposób trafny, specyficzny i realistyczny wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych osiąganych przez studentów. Efekty sformułowane są w sposób nieprawidłowy, ponieważ odnoszą się kilkakrotnie do tych samych lub częściowo zbieżnych obszarów wiedzy i umiejętności, a efekty dla zajęć ponadto powtarzają się w sylabusach różnych zajęć. Skutkuje to brakiem możliwości stworzenia w pełni efektywnego systemu ich weryfikacji.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. niewłaściwego przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych;
2. niezgodnego z przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych sformułowania ogólnych założonych dla kierunku efektów uczenia się;
3. niewłaściwego powiązania ogólnych założonych dla kierunku efektów uczenia się z charakterystykami na odpowiednim poziomie Polskiej Ramy Kwalifikacji;
4. redundantnego formułowania efektów uczenia się;
5. niejasnego formułowania efektów uczenia się;
6. nieuwzględniania w szczegółowych efektach uczenia się dla wielosemestralnych zajęć progresu kompetencji studentów w kolejnych semestrach

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Zaleca się:

1. Przyporządkowanie kierunku do właściwych dla zakresu znaczeniowego terminu „filologia” dyscyplin naukowych z uwzględnieniem, że zajęcia kształtujące kompetencje językowe w proporcjonalnym stopniu wspierają osiąganie efektów uczenia się w każdej z dyscyplin, do których został przyporządkowany kierunek.
2. Sformułowanie założonych dla kierunku ogólnych efektów uczenia się w sposób uwzględniający koncepcję kształcenia, w szczególności przyporządkowanie kierunku do dyscyplin naukowych.
3. Sformułowanie założonych dla kierunku ogólnych efektów uczenia się zgodnie zakresem poszczególnych charakterystyk Polskiej Ramy Kwalifikacji, z uwzględnieniem zakresu i głębi perspektywy poznawczej właściwych dla 6. i 7. poziomu PRK w odniesieniu do dyscyplin naukowych, do których został przyporządkowany kierunek.
4. Sformułowanie efektów uczenia się, tak aby unikać opisywania kilkakrotnie do tych samych lub częściowo zbieżnych obszarów wiedzy i umiejętności.
5. Sformułowanie ogólnych efektów uczenia się oraz efektów dla poszczególnych zajęć w sposób precyzyjny i jednoznaczny.
6. Sformułowanie szczegółowych efektów uczenia się dla wielosemestralnych zajęć w sposób zakładający progres kompetencji studentów.

7. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Kształcenie na kierunku filologia (studia I stopnia), obejmuje w obowiązkowe treści powiązane z kursami ogólnouczelnianymi (np. *język obcy, przedsiębiorczość, podstawy psychologii/pedagogiki czy technologia informacyjna*) oraz treści zaplanowane w ramach kształcenia podstawowego i kierunkowego (z zakresu praktycznej nauki języka specjalności, językoznawstwa, literaturoznawstwa, kultury krajów anglojęzycznych, przekładu czy komunikacji międzykulturowej). Oprócz powyższych treści na kierunku oferowane są dwie specjalizacje zawierające zróżnicowane treści programowe: z zakresu translatoryki oraz języka w komunikacji międzykulturowej w biznesie i reklamie. Analogicznie do studiów I stopnia, na studiach II stopnia oferowane są zajęcia ogólnouczelniane (np. lektorat języka obcego, *przedsiębiorczość*), zajęcia o charakterze podstawowym i kierunkowym – zajęcia z zakresu językoznawstwa i literaturoznawstwa, przekładu, komunikacji międzykulturowej i praktycznej nauki języka angielskiego) oraz dwa wybieralne moduły specjalizacyjne będące kontynuacją dwóch specjalizacji realizowanych na studiach I stopnia.

Treści programowe tylko częściowo odpowiadają założonej dla kierunku koncepcji kształcenia, ponieważ odwołują się do różnych dyscyplin tworzących teoretyczne podstawy filologii (a więc językoznawstwa, literaturoznawstwa, nauk o kulturze i religii), co nie odpowiada przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych. W bloku zajęć z zakresu nauk podstawowych i kierunkowych (obowiązkowych) dla studiów I stopnia do zajęć o ewidentnym charakterze językoznawczym zaliczyć można *wstęp do językoznawstwa, historię języka angielskiego, gramatykę opisową i wstęp do przekładu*. Dla porównania, w programie studiów zaplanowano również cztery kursy z zakresu literaturoznawstwa (*wstęp do literaturoznawstwa, literaturę angielską, literaturę amerykańską oraz analizę tekstu literackiego*), a z zakresu nauk o kulturze – dwa kursy (*kultura brytyjska i kultura amerykańska*). Należy przy tym stwierdzić, że wśród treści programowych zajęć językoznawczych oraz literaturoznawczych uwzględniono zagadnienia będące kluczowymi dla tych dyscyplin (np. dotyczących opisu zjawisk językowych czy analizy literackiej), nie ograniczając się chociażby do omówienia poszczególnych dzieł literackich. Natomiast w przypadku zajęć o kulturze treści te powiązane są jedynie z faktami i zjawiskami dotyczącymi kultury anglosaskiej. Powyższa obserwacja wskazuje, że podstawy teoretyczne kierunku stanowi językoznawstwo i literaturoznawstwo, przy czym to pierwsze bez wątplenia stanowi dyscyplinę wiodącą z uwagi na fakt, że treści o charakterze językoznawczym są również kluczowymi treściami w blokach specjalizacyjnych. Treści programowe zawarte w programie studiów potwierdzają obserwację poczynioną w kryterium 1 dotyczącą zgodności kierunkowych efektów uczenia się z zaproponowaną koncepcją kształcenia oraz przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych.

W przypadku zajęć wprowadzonych do programu studiów, aby umożliwić absolwentom kierunku funkcjonowanie na rynku edukacyjnym, treści programowe w niewielkim stopniu prowadzą do realizacji tego celu. Program studiów oferuje wybór między zajęciami *podstawy pedagogiki a podstawy psychologii*. Treści programowe obu zajęć w ogóle nie odnoszą się do nauczania języków obcych, co

w przypadku zajęć z pedagogiki skutkuje także tym, że nie umożliwiają osiągnięcia efektu uczenia się „Ma podstawową wiedzę o wykorzystaniu zagadnień z dziedziny pedagogiki w procesie nauczania języka obcego”. Treści te odnoszą się do ogólnych zagadnień, głównie pedagogiki szkolnej, przez co nie w pełni odpowiadają koncepcji kształcenia: przygotowania do funkcjonowania na rynku edukacyjnym poza systemem oświaty, nie podejmując specyficznych dla rynku pozaszkolnych usług edukacyjnych zagadnień. Analogiczną oceną odnosi się do zajęć z zakresu psychologii. **Rekomenduje się** ściślejsze powiązanie treści programowych w zakresie pedagogiki i psychologii ze specyfiką pozaszkolnej działalności edukacyjnej. Program studiów w ogóle nie zakłada treści programowych odnoszących się do zagadnień glottodydaktyki. W związku z przygotowywaniem studentów kierunku do funkcjonowania na rynku edukacyjnym **rekomenduje się** wprowadzenie treści programowych z zakresu glottodydaktyki.

Treści programowe są zgodne z aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie językoznawstwo. Treści programowe są także kompleksowe i specyficzne dla zajęć tworzących program studiów, oraz uwzględniają, oprócz treści podstawowych dla dyscypliny (np. dla zajęć *wstęp do językoznawstwa*) także treści bardziej zaawansowane, dotyczące teorii i metodologii z różnych subdyscyplin tej nauki (np. językoznawstwo kontrastywne, pragmatyka, językoznawstwo korpusowe czy leksykologia). Ponadto, treści zajęć z zakresu językoznawstwa przewidzianych w programie studiów II stopnia nie powtarzają treści z zajęć realizowanych na studiach I stopnia, a raczej są ich kontynuacją, co pozwala studentom rozwijać wiedzę w różnych obszarach językoznawstwa.

Problem powtarzalności treści programowych występuje jednak w przypadku innych zajęć. Przykładowo, treści programowe dla zajęć z przedsiębiorczości są w dużej mierze tożsame w przypadku studiów I i II stopnia. **Rekomenduje się** zatem większe zróżnicowanie treści programowych w przypadku tych kursów.

Treści programowe nie umożliwiają jednak osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się założonych dla zajęć, ponieważ w wielu przypadkach sformułowane zostały one jako lista zagadnień realizowanych chronologicznie podczas każdych kolejnych zajęć. Oznacza to, że treści kształcenia ograniczają się do elementów związanych z wiedzą, a pominięte zostały elementy pozwalające na osiągnięcie efektów związanych z umiejętnościami oraz kompetencjami społecznymi, mimo, że efekty takie zostały dla zajęć sformułowane. Przykładem mogą być treści programowe dla zajęć *literatura postkolonialna* (studia II stopnia), zawierające m. in. takie zagadnienia jak: Literatura indyjska w języku angielskim. S. Rushdie *Midnight's Children*, R. P. Jhabvala *Heat and Dust*, Literatura karaibska w języku angielskim. *Wide Sargasso Sea* J. Rhys, Jamaica Kincaid, Derek Wallcott, Pisarze afrykańscy piszący w języku angielskim. Woye Soyinka, Ben Okri, Chinua Achebe, Doris Lessing, Nadine Gordimer, J. M. Coetzee, Literatura nowozelandzka. Twórczość Katherine Mansfield, Janet Frame, Keri Hulme, Patricia Grace, Alan Duffa i Witi Ihimaera'y. Literatura australijska: Patrick White, Kate Grenville, Mudrooroo. Powyższe treści programowe nie przyczyniają się do osiągnięcia przez studentów takich efektów jak P_01: „Umiejętnie stosuje terminologię postkolonialną w analizie literackiej” czy P_U02: Potrafi przygotować prezentację na zadany temat i przedstawić ją zachowując rejestr akademicki na poziomie C2”.

Problemy dotyczące doboru treści programowych pod względem umożliwienia studentom osiągnięcia założonych dla zajęć efektów uczenia się obecne są również w przypadku zajęć specjalizacyjnych na studiach II stopnia. W przypadku zajęć *tłumaczenie tekstów specjalistycznych* zaproponowane treści kształcenia obejmują następujące zagadnienia: Rodzaje tekstów specjalistycznych. Budowa i struktura

różnych tekstów specjalistycznych. Teksty techniczne. Strategie i techniki przekładu tekstów specjalistycznych. Teksty naukowe. Ekwiwalencja w tłumaczeniu tekstów specjalistycznych. Teksty prawnicze. Warsztat i narzędzia pracy tłumacza. Teksty ekonomiczne. Terminologia oraz nazwy własne w tekstach specjalistycznych. Teksty skonwencjonalizowane. Internacjonalizmy w tłumaczeniu tekstów specjalistycznych. Teksty związane z zatrudnieniem. Nie umożliwiają one osiągnięcia efektów w kategorii umiejętności: P_U01: „Potrafi dokonać przekładu ustnego w oparciu o zdobytą wiedzę z zakresu języka specjalistycznego w różnych dziedzinach, w tym kierować pracą zespołu zadaniowego w tym zakresie” oraz P_U02: „Wykazuje się umiejętnościami językowymi pozwalającymi na poprawne formułowanie własnych opinii w języku angielskim”, ponieważ nie odnoszą się one do różnych aspektów wiedzy z zakresu tłumaczeń, a nie ich wykonywania, szczególnie zespołowego, a także nie są powiązane z umiejętnością wyrażania własnej opinii. Treści tych zajęć nie pozwalają również na osiągnięcie efektu z poziomu kompetencji społecznych P_K01: „Rozumie potrzebę samokształcenia się i twórczej interakcji z innymi, w tym tolerancji wobec odmienności kulturowej i językowej”.

Ponadto, mimo, że treści programowe zajęć językoznawczych w większości zapewniają osiągnięcie efektów związanych z rozwijaniem wiedzy z zakresu danej dyscypliny i (w mniejszym stopniu) pojęć oraz paradygmatów badawczych, nie przewidują one kształtowania umiejętności badawczych. Przykładowo, treści zajęć *wstęp do językoznawstwa 1* (Językoznawstwo – pola badawcze. Język jako system komunikacji. Cechy charakterystyczne. Poziomy analizy językoznawczej. Fonetyka i fonologia. Dźwięki mowy ludzkiej. Fonem, alofon, cechy dystynktywne. Wyraz i reguły słowotwórcze. Jednostka leksykalna. Klasyfikacje. Morfologia. Morfem – podziały; alomorf. Afiksacja. Analiza morfologiczna. Składnia. Analiza syntaktyczna – reguły generatywne. Semantyka. Znaczenie pojęciowe i asocjacyjne. Cechy semantyczne – analiza. Role semantyczne. Relacje leksykalne.) nie umożliwiają osiągnięcia efektu P_U01: „Potrafi przygotować i przedstawić w języku angielskim (ustnie, na piśmie, w postaci prezentacji multimedialnej) problemy badawcze, przy wykorzystaniu różnych źródeł, powołując się na literaturę przedmiotu”, ponieważ nie zakłada się w tych treściach wykształcenia u studentów umiejętności właściwego zaprezentowania (ustnie czy pisemnie) przeglądu literatury opisującej badania w obszarach tej dyscypliny.

Harmonogram realizacji programu studiów (plan i kolejność zajęć) oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS dla całego programu studiów, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się. Czas trwania studiów został prawidłowo określony zarówno w przypadku studiów I jak i II stopnia (stacjonarnych i niestacjonarnych). W ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów dla całego programu studiów na studiach stacjonarnych I i II stopnia prawidłowo została oszacowana liczba godzin zajęć i przypisana im liczba punktów ECTS, która w na studiach niestacjonarnych została proporcjonalnie zmniejszona. Warunek, by co najmniej połowa punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na studiach stacjonarnych była uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia został formalnie spełniony.

Należy jednak stwierdzić, że w przypadku nie wszystkich zajęć liczba godzin wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów została dobrze oszacowana pod względem osiągnięcia celów kształcenia wyznaczonych w koncepcji kształcenia. W odniesieniu do zajęć związanych z przygotowaniem studentów do funkcjonowania na edukacyjnym rynku pracy nie jest wystarczająca do osiągnięcia tego celu. Program studiów stacjonarnych przewiduje na to 30

godzin, a niestacjonarnych 20 godzin, w ramach których studenci wybierają zajęcia z zakresu pedagogiki albo psychologii, nie otrzymując komplementarnego przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, a wymiar ten nie umożliwia też wprowadzenia treści z zakresu glottodydaktyki. **Rekomenduje się** zwiększenie wymiaru godzin zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich i studentów, a co za tym idzie także liczby punktów ECTS przeznaczonych na przygotowanie studentów do funkcjonowania na edukacyjnym rynku pracy.

Sekwencja zajęć jest prawidłowa. W przypadku studiów I stopnia zajęcia o charakterze propedeutycznym (np. *wstęp do językoznawstwa, gramatyka opisowa języka, wstęp do literaturoznawstwa*) umiejscowione są w semestrach 1-3, poprzedzając tym samym zajęcia o bardziej szczegółowym i zaawansowanym charakterze (np. *historia języka angielskiego, literatura angielska i literatura amerykańska*), tym samym stanowiąc dla nich teoretyczną podbudowę. Podobnie, zajęcia *wstęp do przekładu* oraz *komunikacja międzykulturowa* zaplanowano do realizacji w semestrze 3 (w przypadku tych drugich zajęć z kontynuacją w semestrze 4), a więc przed rozpoczęciem bloku przedmiotów specjalizacyjnych, skupiających się bardziej szczegółowo na tej tematyce. W przypadku studiów II stopnia, zajęcia powiązane z dyscypliną językoznawstwo stanowią naturalną kontynuację zajęć oferowanych na studiach I stopnia. Sposób rozplanowania zajęć sprzyja więc realizacji treści kształcenia i umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się właściwych dla kierunku.

Kształcenie na kierunku odbywa się w formie wykładów, ćwiczeń, konwersatoriów, lektoratów oraz praktyk zawodowych (w programie studiów ujętych jako praktyki dyplomowe). Proporcje zajęć realizowanych w poszczególnych formach nie wzbudzają zastrzeżeń. Zarówno na studiach I, jak i II stopnia przeważają formy zajęć sprzyjające aktywnej postawie studenta (stanowią 91% ogólnej liczby godzin na studiach stacjonarnych, zarówno stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, oraz 89% ogółu zajęć w przypadku studiów II stopnia, stacjonarnych i niestacjonarnych). Jest szczególnie zauważalne (oraz uzasadnione) w przypadku zajęć z bloków specjalizacyjnych, stanowiących przygotowanie studenta do funkcjonowania na rynku pracy.

Wymóg, zgodnie z którym program studiów powinien umożliwić studentom wybór zajęć, którym przypisano punkty ECTS w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS, koniecznej do ukończenia studiów na danym poziomie, został spełniony. Zajęcia do wyboru na studiach I stopnia stanowią 33% ogólnej liczby punktów ECTS (60 ECTS), zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych, a w przypadku studiów II stopnia 39% (47 ECTS), zarówno na studiach stacjonarnych, jak i niestacjonarnych. W grupie zajęć do wyboru dla studiów I stopnia znalazły się następujące zajęcia: *język obcy* (lektorat), *podstawy pedagogiki/podstawy psychologii*, zajęcia z bloku specjalizacyjnego, *seminarium dyplomowe* oraz *praktyki dyplomowe*. Tych ostatnich nie można jednak zaliczyć do zajęć do wyboru, bo w tym przypadku wybór odnosi się do miejsca odbywania praktyk i osoby opiekuna praktyk w zakładzie pracy, a nie do zajęć, ponieważ wszyscy studenci osiągają podczas tych zajęć te same efekty uczenia się poprzez te same treści programowe określone we wspólnym dla prowadzonych na kierunku specjalności, opisanym w sylabusie i Regulaminie studenckich praktyk dyplomowych, programie praktyk. Wyłączenie tych zajęć z grupy zajęć do wyboru nie skutkuje niespełnieniem wyżej wskazanych wymagań. Nie mniej **rekomenduje się** wyłączenie praktyk dyplomowych z grupy zajęć do wyboru. W przypadku studiów II stopnia natomiast do grupy zajęć do wyboru zaliczono: *lektorat języka nowożytnego*, *seminarium dyplomowe*, dwa wykłady monograficzne oraz zajęcia z bloku specjalizacyjnego.

Program studiów I i II stopnia formalnie obejmuje zajęcia związane z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, w wymiarze ponad połowy punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów. Jednak wykaz tych zajęć, zarówno w przypadku studiów I jak i II stopnia oprócz zajęć w dyscyplinie językoznawstwo obejmuje zajęcia w dyscyplinach literaturoznawstwo, nauki o kulturze i religii oraz historia, do których kierunek nie jest przyporządkowany, przy czym w Uczelni nie są prowadzone badania naukowe w dyscyplinie historia. Do tej grupy zajęć nie można zaliczyć też *praktyki dyplomowej*, ponieważ prowadzone są one poza uczelnią przez osoby, które nie prowadzą badań naukowych, a polegają one na szkoleniu na stanowiskach pracy, obserwacji wykonywanej pracy przez pracowników i kierowników różnych organizacji w organizacjach o różnym profilu działalności. Wyłączenie opisanych zajęć skutkuje niespełnieniem wskazanych wyżej wymagań w przypadku obu poziomów studiów.

Program studiów obejmuje zajęcia poświęcone kształceniu w zakresie języka specjalności (język angielski) do poziomu C1 w przypadku studiów I stopnia, oraz C2 w przypadku studiów II stopnia. Dodatkowo, na kierunku oferowane są zajęcia poświęcone rozwijaniu znajomości drugiego języka (język niemiecki lub język hiszpański) prowadzące studentów do osiągnięcia poziomu B2 na studiach I stopnia oraz poziomu B2+ na studiach II stopnia. Wymiar tych zajęć umożliwia osiągnięcie zakładanego poziomu ESOKJ.

Program studiów I stopnia obejmuje dwa kursy obowiązkowe z zakresu nauk społecznych: *przedsiębiorczość* (2 ECTS) oraz *podstawy prawa i ochrona własności intelektualnej* (2 ECTS). Dodatkowo, studenci realizują jeden z kursów do wyboru: *podstawy pedagogiki* lub *podstawy psychologii* (każdy oszacowany na 2 ECTS). W przypadku studiów II stopnia do zajęć z dziedziny nauk społecznych zaliczono kursy *prawo autorskie, ochrona własności intelektualnej i własności przemysłowej* (2 ECTS) oraz *przedsiębiorczość* (3 ECTS). Tym samym, wymóg zapewnienia studentom kierunku z dziedziny nauk humanistycznych realizacji co najmniej 5 ECTS w ramach zajęć z dziedziny nauk społecznych został formalnie spełniony w przypadku obu poziomów studiów.

Wskaźniki dotyczące programu studiów na kierunku filologia na studiach I i II stopnia przewidują prowadzenie zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia w wymiarze 550 punktów ECTS, niestacjonarnych 330 ECTS i na studiach drugiego stopnia 495 i 310 ECTS, co jest zgodne z wymaganiami w tym zakresie. Jednak harmonogram realizacji programu studiów na takie zajęcia nie wskazuje. Nie wiadomo więc które zajęcia i w jakiej części godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów oraz punktów ECTS zgodnie z programem studiów są w ten sposób prowadzone. Pośrednio informacja ta znajduje się w sylabusach zajęć, gdzie w rubryce metody dydaktyczne znajduje powtarzana formuła „Konwersatorium prowadzone zdalnie z wykorzystaniem platformy MS Teams z zastosowaniem elementów multimedialnych, prezentacja, dyskusja - zajęcia synchroniczne”.

Metody kształcenia podane w programie studiów są różnorodne: obejmują metody podające jak również metody problemowe i metody aktywizujące. Na obu poziomach studiów metody dydaktyczne są również specyficzne dla formy zajęć, przykładowo, wykłady przyjmują formę wykładu konwersatoryjnego czy wzbogaconego środkami multimedialnymi/audiowizualnymi, a podczas zajęć zakładających aktywne uczestnictwo studentów, takich jak ćwiczenia czy konwersatoria, wykorzystywane są takie metody jak dyskusja, burza mózgów, odgrywanie ról, analiza tekstu, praca w parach i grupach, wykonywanie ćwiczeń pisemnych, rozmowy sterowane, *peer-teaching* czy studium przypadku. Stosowanie wielu z wymienionych metod zostało potwierdzone podczas hospitacji zajęć.

Stosowane metody zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się oraz stymulują studentów do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się. W doborze metod kształcenia zaprezentowanych w programie studiów uwzględnione zostały najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej, takie jak Project/Problem Based Learning, Design Thinking oraz Flipped Classroom. Nie są one jednak wymienione wprost w sylabusach zajęć jako stosowane metody dydaktyczne (w sylabusach pojawia się jedynie metoda problemowa, a projekt używany jest raczej jako narzędzie oceny). Stosowania tych metod nie potwierdzono również podczas hospitacji zajęć dydaktycznych. **Rekomenduje się** zatem wprowadzenie do sylabusów zajęć, a przede wszystkim systematyczne stosowanie podczas zajęć dydaktycznych, wyżej wymienionych metod kształcenia deklarowanych w dokumencie o nazwie "Program studiów. Kierunek filologia studia pierwszego i drugiego stopnia o profilu ogólnoakademickim". W nauczaniu i uczeniu się stosowane są właściwie dobrane środki i narzędzia wspomagające osiąganie przez studentów efektów uczenia się, również narzędzia ICT (np. korpusy językowe, narzędzie CAT).

W przypadku zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość określono w sylabusach nie tyle wykorzystywane metody dydaktyczne, co sam sposób prowadzenia zajęć, poprzez powtarzalną w wielu przypadkach formułę: „Zajęcia prowadzone zdalnie z wykorzystaniem platformy Teams - zajęcia synchroniczne” lub rozszerzonej formie: „Konwersatorium prowadzone zdalnie z wykorzystaniem platformy Teams z zastosowaniem elementów multimedialnych, prezentacja, dyskusja - zajęcia synchroniczne”. Jednocześnie hospitacje części prowadzonych w ten sposób zajęć wskazują na brak kontaktu prowadzącego ze studentami, ponieważ mają oni wyłączone kamery i nie wiadomo czy i w jakim stopniu rzeczywiście uczestniczą w zajęciach, niemożliwa jest też identyfikacja osób w tych zajęciach uczestniczących. Tak więc nie jest to sposób właściwy wykorzystywany- potencjał kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość oraz dostępne narzędzia zapewniające osiąganie przez studentów efektów uczenia się.

Przyjęte na kierunku formy zajęć, jak i wykorzystywane metody dydaktyczne umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej oraz udziału w pracach w zakresie dyscypliny językoznawstwo, do której kierunku został przyporządkowany.

Stosowane metody kształcenia umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka angielskiego na poziomie C1 w przypadku studiów I stopnia oraz C2 w przypadku studiów II stopnia, a także drugiego języka obcego na poziomie B2 w przypadku studiów I stopnia oraz B2+ w przypadku studiów II stopnia.

Metody kształcenia umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się, także z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnością, jak również realizowanie indywidualnych ścieżek kształcenia. Studenci z niepełnosprawnością mogą liczyć na przygotowanie materiałów dydaktycznych w powiększonej czcionce, dostosowanie tempa zajęć do ich możliwości czy umożliwienie korzystania z dodatkowego sprzętu, takiego jak laptop, lupa czy notatnik brajlowski. Metody kształcenia pozwalają zatem na włączanie osób z niepełnosprawnością do normalnego procesu kształcenia, przy jednoczesnej indywidualizacji ścieżki dydaktycznej.

Na ocenianym kierunku praktyki prowadzone są na studiach I stopnia jako praktyki dyplomowe. Ich zasadniczym celem, zgodnie z przyjętym regulaminem, jest pozyskanie materiałów do pracy dyplomowej, odniesienie zdobytej podczas studiów wiedzy do warunków organizacji, w której się ona

odbywa, a także uzyskanie w zawodowym środowisku pracy kompetencji społecznych. Celem praktyk dyplomowych jest nabywanie kompetencji krytycznej oceny i weryfikacji sformułowanych w pracy dyplomowej zamierzeń badawczych w świetle działalności, celów i metod pracy w realnych warunkach organizacji, w tym szczegółowego poznania funkcjonowania tych działów, których zakres celów i działań jest powiązany z tematyką pracy dyplomowej. Celem praktyk jest również zapoznanie się ze źródłami informacji odpowiadających zakresowi pracy dyplomowej i zasadami ich pozyskiwania oraz udostępniania w organizacji, w której praktyka się odbywa.

Efekty uczenia się zakładane dla praktyk dyplomowych nie umożliwiają osiągnięcia tych celów. Dla przykładu, nie określono efektu/ów, które umożliwiłyby realizację celów: pozyskania materiałów do pracy dyplomowej, nabywanie kompetencji krytycznej oceny i weryfikacji sformułowanych w pracy zamierzeń badawczych, zapoznania ze źródłami informacji odpowiadającymi zakresowi pracy dyplomowej i zasadami ich pozyskania, udział studentów w pracach translatorskich i redakcyjnych, rozwijanie umiejętności pracy w zespole oraz umiejętności wykorzystywania wyspecjalizowanych narzędzi informatycznych. Jednocześnie wyżej wskazanym celom nie odpowiada np. założony dla praktyk efekt odnoszący się do osiągnięcia wiedzy niezbędnej do posługiwania się współczesnym językiem angielskim w mowie i piśmie na poziomie C1, zarówno w rejestrze formalnym, jak i nieformalnym. Stoi on nawet w sprzeczności z celami praktyk, których osiągnięcie w regulaminie praktyk jest warunkowane znajomością języka obcego na poziomie C1, czyli *de facto* poziom biegłości C1 jest wymaganiem wstępnym do realizacji praktyki, a nie osiąganym efektem.

Kolejny problem dotyczący efektów sformułowanych dla praktyk to ich generyczny charakter, niejasności i brak precyzji w formułowaniu – brak odniesienia do jakiegokolwiek profilu działalności zawodowej – można tu znaleźć sformułowania np. „wybranych dziedzin”, „wybranej specjalizacji”, „ma ogólną wiedzę”. Ponadto, ten sam katalog efektów obejmuje dwa kolejne semestry studiów, bez uwzględniania progresji czy zróżnicowania efektów w kolejnym semestrze, więc student osiąga je dwukrotnie i dwukrotnie te same efekty są weryfikowane, a komplet efektów student osiąga już w pierwszym semestrze przeznaczonym na praktykę.

W dokumentach programowych dotyczących praktyk treści kształcenia zostały przedstawione w sposób generyczny, uwaga jest więc analogiczna jak w odniesieniu do generycznych efektów uczenia się. Odnoszą się jedynie do pełnienia bliżej nieokreślonych zadań, zależnych od profilu działalności instytucji, przy czym zakłada się możliwość realizacji praktyki w każdej w zasadzie branży, gdyż zakłady pracy określa się w sposób ogólnikowy np.: instytucje biznesowe, kulturalne i edukacyjne, administracja publiczna itd.

Opisane w sylabusie treści nie umożliwiają osiągnięcia pełnego katalogu efektów – np. efektu: „potrafi wykorzystać w praktyce wiedzę z zakresu dyscyplin naukowych właściwych dla kierunku”, „posiada wiedzę niezbędną do posługiwania się współczesnym językiem angielskim w mowie i piśmie na poziomie C1, zarówno w rejestrze formalnym, jak i nieformalnym”, „jest gotów do działań przedsiębiorczych”. Nie umożliwiają również realizacji celów praktyki, w tym głównego dotyczącego pozyskiwania materiałów do pracy dyplomowej. Przykładowo, praktyka, która odbyła się w firmie zajmującej się instalacją i serwisem ogrzewania nie pozwala na zebranie materiałów na potrzeby pracy dyplomowej z zakresu tłumaczenia literackiego.

Generycznie opisane efekty uczenia się i treści programowe uzależniane w programie praktyk od miejsca ich odbywania prowadzą do sytuacji, w których studenci wykonują czynności, do których nie są przygotowani, np. analizują strategie finansowe przedsiębiorstw, zapoznają się z wskaźnikami do

oceny skuteczności działań finansowych, analizują schemat organizacyjny przedsiębiorstwa oraz zadania innych działów niż ten, w którym odbywają praktykę, prowadzą działania z zakresu księgowania faktur.

Umieszczenie praktyk w planie studiów jest prawidłowe – to semestry 5 i 6, te same, w których zaplanowano seminaRIA dyplomowe 1 i 2, co w kontekście warunków realizacji głównego celu praktyk powiązanego z przygotowaniem pracy dyplomowej jest uzasadnione. Ich wymiar, 150 godzin i 6 ECTS, jest niewspółmiernie wysoki w odniesieniu do treści programowych. Ponadto, jak wynika z opisów czynności podejmowanych przez studentów w czasie praktyk, blisko połowa ich wymiaru dotyczy w nieuzasadniony sposób realizacji treści związanych z funkcjonowaniem zakładu pracy (struktury, regulaminów, pracy działów, strategii analizy finansowej itp.). Treści programowe nie przewidują takiej tematyki praktyk dyplomowych, a założenia programowe kierunku nie przewidują przygotowania studentów do ich realizacji.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk obejmują: dziennik praktyk, zaświadczenie o odbyciu praktyk biznesowych, potwierdzenie osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia dla praktyk. Miejszem dokumentowania praktyki jest dziennik. Poza wyżej wymienionymi, stosowana jest dodatkowa weryfikacja – rozmowa weryfikacyjna, jednakże Uczelnia nie udokumentowała prowadzenia takich rozmów, nie podała kryteriów oceny wystawianej podczas tej rozmowy ani procedury ich prowadzenia, wymogów merytorycznych itd. W efekcie, student nie posiada pełnej wiedzy na temat wymogów dotyczących zaliczenia zajęć. **Rekomenduje się** uwzględnienie w dokumentach praktyk wszystkich narzędzi weryfikacji w taki sposób, aby ich opis umożliwiał identyfikację procedury, narzędzia, kryteriów oceny oraz wymogów na zaliczenie. Narzędzia weryfikacji, choć deklaratywnie tradycyjne i wystarczające, nie są efektywne i skuteczne w ocenie osiągnięcia efektów przez studentów. W dziennikach zamieszczane są lakoniczne wpisy, wielokrotnie powtarzające się sformułowania np. „wykonanie korekt tłumaczeniowych”, „wsparcie pracowników biura tłumaczeń w pracach związanych z tłumaczeniem pisemnym”, „zapoznanie z pamięcią tłumaczeniową i glosariuszami”, które nie potwierdzają ani osiągania efektów uczenia się, ani celów praktyki, ani realizacji treści zawartych w sylabusie. Najlepszym przykładem będzie tu efekt z kategorii wiedzy, o którym już była mowa, dotyczący osiągnięcia poziomu biegłości C1 i braku narzędzi oceny poziomu biegłości. Kolejne narzędzie pn. „Potwierdzenie osiągnięcia zakładanych efektów kształcenia dla praktyk” w dużej mierze nie dotyczy oceny efektów, a kompetencji osobistych praktykanta (sumienności, samodzielności itp.), jego formularz jest więc nietrafnie dobrany. W części drugiej tego dokumentu, wprawdzie, załączono listę efektów, gdzie praktykodawca zaznacza, który osiągnięto, jednakże dokument ten nie jest w żaden sposób koreluje z wpisami w dzienniczku, czy np. pracami próbnymi. Wobec powyższego, narzędzia weryfikacji efektów uczenia się tylko na poziomie deklaratywnym pozwalają na weryfikację efektów uczenia się, natomiast na poziomie aplikacji taka weryfikacja nie jest możliwa ze względu na niewłaściwe stosowanie tych narzędzi oraz brak jasnych regulujących ich stosowanie zasad. Konsekwentnie, ocena efektów uczenia się dokonywana przez opiekuna praktyk nie ma charakteru kompleksowego i nie odnosi się do każdego z efektów uczenia się.

Uczelnia nie przewiduje realizacji praktyk z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, stąd nie określa metod weryfikacji efektów w tym trybie.

Opiekę nad studentami odbywającymi praktyki dyplomowe sprawuje z ramienia Uczelni nauczyciel akademicki wyznaczany przez dziekana, posiadający doświadczenie w prowadzeniu takich zajęć. To

założenie prawidłowe, a jeden opiekun uczelniany jest wystarczający dla liczby studentów na kierunku. Z kolei, dobór opiekunów zakładowych jest przypadkowy, raz adekwatny dla przyjętych efektów, raz nie. Stosowane przez Uczelnię kryterium jakościowe wobec takiej osoby – wykształcenie wyższe i 3-letnie doświadczenie zawodowe nie gwarantują właściwego doboru i posiadania kompetencji wystarczających do weryfikacji efektów uczelnia się dla praktyk. Wymagania stawiane opiekunom praktyk nie odnoszą się np. do znajomości języka obcego, ich kompetencji do jego nauczania, w powiązaniu z efektem uczenia się odnoszącym się do osiągnięcia przez studentów wiedzy niezbędnej posługiwania się językiem angielskim w mowie i w piśmie na poziomie C1, w rejestrze formalnym i nieformalnym.

Analogiczny problem dotyczy infrastruktury i wyposażenia miejsc odbywania praktyk – Uczelnia wprawdzie określiła kryteria wyboru takich miejsc, ale nie odpowiadają one wymogom wynikającym z przyjętych dla praktyk efektów uczenia się.

W Uczelni obowiązuje regulamin praktyk dyplomowych dotyczący ocenianego kierunku na studiach I stopnia. Określono w nim cele praktyk, obowiązki studenta, zadania praktykodawcy, procedurę organizacji praktyk, zasady ich zaliczania, a także kryteria wyboru instytucji. Dokument odnosi się do miejsc praktyk, ale tylko częściowo uszczegółowia te miejsca w kontekście profilu działalności wymieniając branżę turystyczną i usługi tłumaczeniowe. Pozostałe miejsca opisano generycznie jako np. organizacje pozarządowe, organizacje, instytucje, co oznacza, że praktyka może mieć miejsce *de facto* w każdym zakładzie pracy. Kryteria doboru instytucji określone w regulaminie nie odnoszą się jakościowo do celów praktyki oraz warunków i możliwości osiągania efektów uczenia się oraz treści programowych. W dokumencie nie określono warunków kwalifikowania na praktykę, trybu i formy przeprowadzania hospitacji praktyk, zasad współpracy osób nadzorujących praktyki na kierunku z opiekunami praktyk, a także ich sposobów komunikowania się. Nie odniesiono się również w sposób jakościowy do rozmowy weryfikacyjnej, jednego z narzędzi weryfikacji efektów uczenia się – brak trybu i formy tej procedur, kryteriów oceny, wymogów merytorycznych (nie określono ich również w sylabusie zajęć).

Uczelnia zapewnia miejsca praktyk dla studentów, jednakże dobór ten nie jest zawsze prawidłowy. Nie określono jasno i kompletnie, zakresu działalności zawodowej czy branż, w jakich praktyka może się odbywać, co uniemożliwia identyfikację rodzaju działalności praktykodawcy. Dobór miejsc odbywania praktyk odnosi się tylko do poziomu biegłości językowej wymaganego przez praktykodawcę – C1, czyli może *de facto* mieć miejsce w każdym zakładzie czy instytucji, gdzie oczekiwane są kompetencje pracownika na takim właśnie poziomie. Student ma możliwość samodzielnego wskazania miejsca odbywania praktyki, ale jakościowe kryteria doboru nie zostały jednoznacznie wskazane. Efektem jest przypadkowość doboru tych miejsc, o czym już była mowa.

W ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia obowiązuje procedura jakościowa, odnosząca się do sposobów zapewnienia poprawnego toku postępowania w zakresie realizacji praktyk. Procedura stanowi *sui generis* uszczegółowienie regulaminu praktyk, uwypuklające niektóre ich elementy. Bardzo zawęża kwestię monitoringu praktyk, odnosząc się wyłącznie do monitorowania studenta odbywającego praktykę oraz miejsca praktyk, a nie do monitoringu osiągania celów oraz efektów praktyk. Brak tutaj również zakresu oraz ram czasowych stosowanych do prowadzenia oceny jakościowej praktyk. W regulaminie zadeklarowano, że w ocenie praktyk biorą udział studenci za pomocą kwestionariusza oceny praktyk, nie wiadomo jednak w jaki sposób wyniki działań ewaluacyjnych i monitoringowych są wykorzystywane do doskonalenia programu praktyk, w tym

efektów uczenia się. Przyjęte procedury, w tym narzędzia ewaluacyjne, nie umożliwiają rzetelnej oceny. W efekcie, nie skutkują doskonaleniem programu praktyk i jego realizacji. W świetle wyżej stwierdzonych nieprawidłowości, procedury oceny praktyk przewidzianych dla ocenianego kierunku nie działają skutecznie.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się, tj. rozplanowanie zajęć jest zgodna z zasadami higieny pracy, umożliwia systematyczne uczenie się oraz efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na udział w zajęciach i samodzielne uczenie się i pozwala studentom na równomierne rozłożenie wysiłku w czasie. W harmonogramie zajęć przewidziano realizację zajęć w trybie stacjonarnym w inne dni niż zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Czas przewidziany na sesje egzaminacyjne jest prawidłowy, a okres przeznaczony na sprawdzanie i ocenę efektów uczenia się umożliwia ich weryfikację oraz dostarczenie studentom informacji zwrotnej o uzyskanych efektach.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Treści kształcenia są nie w pełni zgodne ze sposobem przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych oraz efektami uczenia się dla kierunku. Treści programowe odwołują się w znaczącym stopniu nie tylko do dyscypliny językoznawstwo, ale również do innych dyscyplin konstytutywnych dla filologii, przede wszystkim literaturoznawstwa. Treści programowe na ocenianym kierunku odpowiadają prowadzonym w Uczelni badaniom naukowym. Treści kształcenia dla dyscypliny językoznawstwo (jak również z innych wymienionych wyżej dyscyplin) charakteryzują się aktualnością, są kompleksowe i specyficzne dla zajęć wchodzących w skład programu studiów. Treści programowe nie zapewniają jednak osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, które określono dla poszczególnych zajęć. Nie zapewniają również w pełni możliwości kształtowania umiejętności i kompetencji badawczych.

Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia i studentów, wraz z oszacowaniem nakładu pracy w punktach ECTS dla programu studiów I i II stopnia, pozwala na osiągnięcie kierunkowych efektów uczenia się, z wyjątkiem zajęć stanowiących przygotowanie studentów do funkcjonowania na edukacyjnym rynku pracy. Program studiów, zarówno I jak i II stopnia, nie uwzględnia zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, w wymiarze nie mniejszym niż 50% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie. Program studiów nie wskazuje też jednoznacznie na zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Sekwencja zajęć na kierunku jest właściwa.

Metody kształcenia wskazane w sylabusach są w większości różnorodne, zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, a także są właściwe dla zapewnienia osiągnięcia przez studentów zaplanowanych do realizacji efektów uczenia się, z wyjątkiem zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Metody dydaktyczne umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany lub udział w tej działalności.

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów nie w pełni zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych. Wymiar praktyk jest niewspółmiernie duży do zaplanowanych w ich programie efektów i treści, przy czym efekty uczenia się oraz treści nie zostały właściwie określone. Organizacja i nadzór nad realizacją praktyk, dobór miejsc odbywania, a także kompetencje opiekunów praktyk w zakładach pracy nie zapewniają osiągnięcia przez wszystkich studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane nabywaniem kompetencji badawczych. Uczelnia nie zapewnia właściwych miejsc praktyk wszystkim studentom, a przyjęte zasady nie gwarantują właściwego doboru miejsc praktyk i opiekunów praktyk w zakładach pracy.

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. doboru treści programowych nie odpowiadających przyporządkowaniu kierunku do dyscyplin naukowych;
2. doboru treści programowych, który nie zapewnia osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się sformułowanych dla zajęć;
3. nieuwzględnienia w programie studiów zajęć związanych z prowadzoną w Uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek, w wymiarze nie mniejszym niż 50% punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów na danym poziomie;
4. nieokreślenia w programie studiów zajęć realizowanych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
5. nieprawidłowości dotyczących programu i realizacji praktyk zawodowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Zaleca się:

1. Zapewnienie treści programowych odnoszących się prawidłowo do przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych.
2. Zapewnienie treści programowych umożliwiających osiągnięcie zakładanych dla poszczególnych zajęć efektów uczenia się.
3. Uwzględnienie w wykazie zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których został przyporządkowany kierunek wyłącznie zajęć w tej dyscyplinie lub tych dyscyplinach.
4. Jednoznaczne i łatwe w identyfikacji wskazanie w programie studiów zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość wraz z przypisaną im liczbą godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i studentów i liczbą punktów ECTS.

5. Zapewnienie prawidłowej realizacji praktyk zawodowych poprzez:
 - a) ustalenie programu praktyk, w tym efektów uczenia się oraz treści umożliwiających ich osiągnięcie, w taki sposób, aby pozwalały na realizowanie założonych celów praktyk;
 - b) określenie dla każdego etapu praktyk odrębnych efektów uczenia się oraz treści programowych;
 - c) dostosowanie metod weryfikacji efektów uczenia się w taki sposób, aby umożliwiały weryfikację i ocenę efektów uczenia się;
 - d) dostosowanie reguł, w tym kryteriów jakościowych, zatwierdzania miejsc praktyk i opiekunów praktyk w zakładach pracy w sposób umożliwiający ich właściwy dobór;
 - e) zapewnienie na podstawie reguł, o których mowa w pkt. d), właściwego doboru miejsc i opiekunów praktyk;
 - f) dostosowanie systemu monitorowania przebiegu i jakości praktyk w taki sposób, aby umożliwiał doskonalenie programu praktyk i ich realizacji oraz diagnozowanie nieprawidłowości i ich naprawę.
6. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Warunki rekrutacji na wszystkie kierunki studiów reguluje uchwała Senatu SAN. Na kierunku filologia angielska prowadzi się rekrutację na studia I i II stopnia, stacjonarne i niestacjonarne. W przypadku studiów I stopnia odbywa się ona na podstawie wyników uzyskanych na egzaminie maturalnym. Według informacji podanych w raporcie samooceny, przedmioty brane pod uwagę w procesie rekrutacji to: język obcy nowożytny, język polski, historia lub wiedza o społeczeństwie, a jeśli egzamin z danego przedmiotu zdawany był na dwóch poziomach, pod uwagę brany jest wynik korzystniejszy. Nie znajduje to jednak potwierdzenia w rzeczonej uchwale Senatu, w której zapisano, że w rekrutacji kandydatów na studia I stopnia uwzględnia się wyniki trzech najlepiej zdanych przedmiotów z części pisemnej, przeliczone według podanych w uchwale zasad. Z rozmów z zespołem przygotowującym raport samooceny jednoznacznie wynika, że poziom studentów rozpoczynających studia jest zróżnicowany i oscyluje wokół poziomu B1-B1+. Tak sformułowane zasady rekrutacji zapewniają kandydatom bezstronny i równy dostęp do studiów. Nie są jednak przejrzyste, ponieważ nie stwierdzają jasno, jakie przedmioty maturalne brane są pod uwagę w rekrutacji oraz na jakim poziomie językowym w zakresie języka specjalności (języka angielskiego) powinni być kandydaci. W konsekwencji, zasady rekrutacji nie są również w pełni selektywne. Nie prowadzą bowiem do zrekrutowania kandydatów posiadających wstępną wiedzę oraz umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. O tym, że część kandydatów takiej wiedzy i umiejętności językowych nie posiada świadczy opisywane w raporcie samooceny i potwierdzone podczas wizytacji w Uczelni zjawisko odpływu studentów w pierwszych semestrach studiów spowodowanego nieradzeniem sobie przez studentów z obciążeniami wynikającymi z dużego nakładu pracy koniecznego do realizacji programu studiów. Zasady rekrutacji umożliwiają również podjęcie studiów cudzoziemcom. Według uchwały rekrutacyjnej, cudzoziemcy ubiegający się na studia I stopnia powinni potwierdzić znajomość języka polskiego na poziomie B2, jednak ten wymóg nie dotyczy kandydatów na studia na kierunku filologia. Taką informację otrzymują również kandydaci na stronie

Uczelni. Oznacza to, że również w przypadku cudzoziemców proces rekrutacji nie jest w pełni selektywny, ponieważ dopuszcza przyjęcie na studia kandydatów bez znajomości języka polskiego, w przypadku których osiągnięcie niektórych efektów uczenia się (odnoszących się do kompetencji w języku polskim, zaplanowanych dla zajęć prowadzonych w języku polskim bądź dla specjalizacji translatorycznej) nie będzie możliwe lub będzie bardzo utrudnione.

Jeśli chodzi o studia II stopnia, o przyjęcie mogą ubiegać się absolwenci studiów I stopnia z zakresu filologii, specjalność filologia angielska. W przypadku tych kandydatów stosuje się wstęp wolny. Absolwenci kierunków z dyscyplin pokrewnych (nauki o kulturze i religii, literaturoznawstwo) są zobligowani do potwierdzenia znajomości języka angielskiego na poziomie C1. Kandydaci spoza preferowanych dyscyplin naukowych mogą starać się o przyjęcie pod warunkiem potwierdzenia znajomości języka angielskiego na poziomie C1 oraz uzupełnienia wiedzy i umiejętności w zakresie wskazanym przez Uczelnię. Tak sformułowane zasady rekrutacji nie zapewniają kandydatów o kwalifikacjach wstępnych umożliwiających osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się, wychodzą bowiem z fałszywego założenia, że możliwe jest uzupełnienie kompetencji osiąganych podczas sześciosemestralnych studiów I stopnia obejmujących w zaawansowanym stopniu wiedzę w odniesieniu do wybranych faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii wyjaśniających złożone zależności między nimi, stanowiących podstawową wiedzę ogólną z zakresu dyscyplin naukowych tworzących podstawy teoretyczne kierunku w niezdefiniowanym krótkim okresie poprzedzającym zajęcia w zakresie tych dyscyplin naukowych objętych programem studiów II stopnia.

Na kierunku prowadzone są zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Informacja ta nie jest uwzględniona w warunkach rekrutacji, przy czym ogólne zasady rekrutacji dla wszystkich kierunków studiów uwzględniają informacje o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów i wymaganiach sprzętowych niezbędnych do studiowania w Uczelni. Nie powiązано jednak przyjęcia na studia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość ze zgodą na udostępnianie wizerunku (wykorzystywanie kamer) podczas synchronicznie w ten sposób prowadzonych zajęć. **Rekomenduje się** powiązanie przyjęcia na studia ze zgodą na udostępnianie wizerunku (wykorzystywanie kamer) podczas synchronicznie prowadzonych zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Na kierunku prowadzi się przyjęcia na studia na podstawie potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów. Procedurę potwierdzania efektów uczenia się regulują akty wewnętrzne Uczelni (Regulamin potwierdzania efektów uczenia się będący załącznikiem do Uchwały Senatu Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi Nr 6 z dnia 24 marca 2015 r. w sprawie przyjęcia Regulaminu potwierdzania efektów uczenia się w Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi). Dokument ten odnosi się jednak nieprawidłowo do nieaktualnej Ustawy z dnia 27 lipca 2005 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym (Dz. U. 2017 poz. 2183). **Rekomenduje się** aktualizację aktu prawnego do ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz.U. 2018 poz. 1668 z późn. zm.). Potwierdzania efektów uczenia się dokonuje Wydziałowa Komisja ds. potwierdzania efektów uczenia się. Na podstawie rekomendacji wydanej przez Komisję dziekan wydziału podejmuje decyzję o przyjęciu kandydata.

Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym uczelni zagranicznej, opisane zostały w Regulaminie studiów SAN. W wyniku uznania efektów uczenia się student uzyskuje taką liczbę punktów ECTS jaka przypisana jest efektom uczenia się uzyskiwanym w toku realizacji tych zajęć w uczelni przyjmującej. Warunkiem uznania efektów uczenia się przez

powołanego przez rektora koordynatora ds. europejskiego systemu transferu punktów ECTS jest stwierdzenie zbieżności w zakresie tych efektów między zajęciami w programie studiów a zajęciami zrealizowanymi przez studenta w innej uczelni.

Zasady i procedury dyplomowania zostały określone w dokumencie Zasady dyplomowania na kierunku filologia – profil ogólnoakademicki. Zasady dyplomowania określają m. in. sposób wyboru seminarium dyplomowego i wyznaczenie promotorów, merytoryczne wymogi stawiane pracom dyplomowym (z uwzględnieniem progresu kompetencji między poziomami studiów) oraz warunki przygotowania i zatwierdzania prac, a także formę i przebieg egzaminu dyplomowego. Przygotowaniu studentów do napisania pracy dyplomowej na studiach I stopnia służą dwa zajęcia: *proseminarium* oraz *seminarium dyplomowe*. Cele *proseminarium* obejmują m. in. wyposażenie studenta w niezbędne umiejętności badawcze i rozwijanie umiejętności pracy z tekstem naukowym. Z kolei *seminarium dyplomowe* służy omówieniu teorii naukowych z zakresu translatoryki oraz komunikacji międzykulturowej oraz przygotowaniu pracy licencjackiej. Na studiach II stopnia przygotowanie studentów do opracowania pracy dyplomowej odbywa się w ramach jednego kursu: *seminarium dyplomowego*. Zasady i procedury dyplomowania są trafne, specyficzne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Regulamin studiów określa podstawowe zasady systemu weryfikacji efektów uczenia się, w tym m.in. skali ocen stosowanej w Uczelni, warunków uzyskania zaliczenia, sposobu ustalania terminarza zaliczeń i egzaminów, w tym zaliczeń i egzaminów poprawkowych oraz zasad przyznawania i ustalania terminu egzaminu komisyjnego. Określono w nim również warunki zaliczania i powtarzania semestrów, sposób obliczania semestralnej średniej z uzyskanych ocen, a także warunki skreślenia z listy studentów np. ze względu na brak uczestnictwa w zajęciach obowiązkowych czy brak postępów w nauce. W Regulaminie studiów określono również wytyczne dotyczące dostosowania formy egzaminów i zaliczeń do możliwości i potrzeb osób z niepełnosprawnością. Ponadto Regulamin ustanawia sposób przekazywania studentom informacji o uzyskanych ocenach na każdym etapie studiów (obliguje prowadzących zajęcia do określenia podczas pierwszych zajęć szczegółowych warunków zaliczenia, a także do informowania studentów o uzyskanej ocenie za pomocą systemu informatycznego Uczelni) oraz na ich zakończenie. Powyższe zapisy umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji efektów uczenia się, zapewniają bezstronność, rzetelność i przejrzystość tego procesu, a także wiarygodność i porównywalność ocen. Regulamin studiów określa zasady postępowania (postępowanie dyscyplinarne) w przypadku stwierdzenia zachowań nieetycznych lub uchybiających godności studenta, w tym takich jak przypisanie sobie przez studenta autorstwa części lub całości cudzego utworu czy ściąganie na egzaminie lub zaliczeniu.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się stosowane w procesie nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość nie gwarantują w pełni identyfikacji studenta i bezpieczeństwa danych dotyczących studentów. Weryfikacja ta oparta jest o narzędzia komunikacji zdalnej. Jednakże biorąc pod uwagę fakt, że podczas zajęć nie wszyscy studenci mają włączone kamery (co potwierdziły hospitacje zajęć), bieżąca ocena studentów nie może być przeprowadzona w sposób właściwy i rzetelny, ponieważ osoba prowadząca zajęcia nie ma *de facto* pewności co do tego, kto jest w momencie rozmowy oceniany.

Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się są, w założeniu Uczelni, różnorodne i dopasowane do typu zajęć, metod kształcenia oraz konkretnych efektów, które mają zostać zweryfikowane. Na poziomie wiedzy metody weryfikacji

obejmują egzamin lub zaliczenie pisemne lub ustne, esej czy referat. Na poziomie umiejętności ocena osiągnięcia efektów uczenia się dokonywana jest poprzez wypowiedzi ustne, wykonanie projektu indywidualnego i zespołowego, prezentację, esej, referat czy portfolio. Kompetencje społeczne są sprawdzane za pomocą obserwacji czy oceny pracy w grupie. Metody weryfikacji efektów uczenia się zawarte w kartach kursów budzą jednak zastrzeżenia w odniesieniu do ich dopasowania do konkretnych efektów uczenia się, których osiągnięcie mają sprawdzać. Przykładowo, w przypadku zajęć *PNJA - integrated skills 2* (studia I stopnia), wszystkie efekty z zakresu wiedzy i umiejętności sprawdzane są za pomocą egzaminu ustnego. Nie jest jednak możliwa za pomocą tego narzędzia weryfikacja efektu: P1_U04: „Student potrafi samodzielnie zdobywać wiedzę z wykorzystaniem różnych jej źródeł oraz wykorzystać ją w pracy grupowej, dyskusji i dłuższej wypowiedzi ustnej”, ponieważ nawet jeśli student wykorzystuje podczas egzaminu uzyskaną wiedzę, nie da się ustalić, czy zdobył ją samodzielnie. Podobnie, w przypadku zajęć *komunikacja międzykulturowa* (studia II stopnia) założono, że jedyna użyta metoda weryfikacji, jaką jest egzamin ustny pozwoli na sprawdzenie osiągnięcia przez studentów wszystkich efektów uczenia się, w tym efektu P_U01 o brzmieniu: „potrafi samodzielnie wyszukiwać, zanalizować, ocenić, wybrać i wykorzystać zróżnicowane informacje dotyczące zjawisk społeczno-kulturowych z różnych źródeł pisanych i elektronicznych”, co nie jest możliwe, ponieważ podczas egzaminu ustnego od studentów nie oczekuje się wyszukiwania informacji w różnorodnych źródłach, a raczej przedstawienia wcześniej nabytej wiedzy z zakresu treści programowych dla zajęć. Kolejnym przykładem niewłaściwego doboru metody weryfikacji do efektów uczenia się jest próba oceny za pomocą egzaminu pisemnego stopnia osiągnięcia efektu: P_U01: „Potrafi przygotować i przedstawić w języku angielskim (ustnie, na piśmie, w postaci prezentacji multimedialnej) problemy badawcze, przy wykorzystaniu różnych źródeł, powołując się na literaturę przedmiotu” (*wstęp do językoznawstwa 1*, studia I stopnia). W sylabusach zajęć na studiach I stopnia obecna jest nieprecyzyjnie sformułowana metoda weryfikacji efektów o nazwie zadania/praca samodzielna. Z uwagi na brak opisu, czym jest ta metoda w odniesieniu do konkretnych zajęć nie jest jasne, w jaki sposób za jej pomocą weryfikuje się takie efekty jak P_U02: „student potrafi operować omówionymi strukturami gramatyki angielskiej zarówno w języku mówionym, jak i pisany” czy P_U03: „student potrafi posługiwać się rejestrem formalnym i nieformalnym w sposób dostosowany do charakteru sytuacji komunikacyjnej (*PNJA – practical grammar 1*)” czy P_U03: „Potrafi planować uczenie się przez całe życie, kultywuje nawyk systematycznego zdobywania i pogłębiania wiedzy” (literatura angielska).

Często wymienianymi metodami weryfikacji efektów w każdej kategorii, a więc wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych jest ocena aktywności na zajęciach i ocena udziału w dyskusji (pojawia się m. in. w sylabusach następujących zajęć studiów I stopnia: *język niemiecki, język hiszpański, przedsiębiorczość, podstawy pedagogiki, podstawy psychologii, Pnja integrated skills*, oraz następujących zajęć na studiach II stopnia: *podstawy teoretyczne tłumaczenia, powieść angielska, Elementy gotyku w XX wiecznej literaturze amerykańskiej* czy *corpus-assisted language studies*). Metody te są w dużym stopniu tożsame, ponieważ odnoszą się do aktywności, będącej kompetencją społeczną i jako takie nie są dobrym wyborem służącym sprawdzaniu wiedzy lub umiejętności, tym bardziej, że w sylabusach zajęć nie wskazano w jaki sposób aktywność ta jest obiektywizowana i jaki jest jej rzeczywisty udział w ocenie studenta. Aktywność w dyskusji nie jest ponadto wartością samą w sobie, ponieważ może być ona podparta wiedzą i umiejętnościami, ale może też niewiele do dyskusji wносить a nawet ją burzyć, szczególnie jeśli uczestnik dąży do jej monopolizowania czy wypowiadania się nie posiadając zakładanej dla zajęć wiedzy.

Powyższe nieprawidłowości powodują, że na kierunku nie zapewniono w pełni skutecznej weryfikacji i oceny stopnia osiągnięcia wszystkich efektów uczenia się, co zostało również potwierdzone w procesie oceny prac etapowych.

Stosowane metody weryfikacji i oceny w ograniczonym stopniu pozwalają na sprawdzenie i ocenę przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności. Na zajęciach, które z założenia powinny służyć przygotowaniu do działalności naukowej, czyli proseminarium czy seminarium dyplomowe podstawowymi metodami weryfikacji stopnia przygotowania do działalności naukowej stosowanymi na kierunku są praca proseminaryjna i praca dyplomowa, które stanowią adekwatne metody weryfikacji. W przypadku pozostałych zajęć z zakresu językoznawstwa, które w założeniu powinny przygotowywać studentów do prowadzenia działalności naukowej, najpopularniejszymi metodami weryfikacji efektów uczenia się są egzamin pisemny/ustny, test czy zaliczenie ustne, które weryfikują przygotowanie studentów w sposób bardzo ograniczony, skupiając się głównie na elementach wiedзовых. Metoda projektowa, będąca jedną z najbardziej odpowiednich metod weryfikacji stopnia przygotowania studenta do działalności naukowej, stosowana jest tylko w przypadku niektórych zajęć ukierunkowanych na rozwój umiejętności badawczych, głównie na studiach II stopnia, np. *corpus-assisted language studies* czy *elementy pragmatyki językoznawczej*. **Rekomenduje się** dokonywanie bardziej starannego doboru metod sprawdzenia i oceny przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności w przypadku zajęć z zakresu dyscypliny językoznawstwo.

Wśród metod służących weryfikacji efektów uczenia się w zakresie języka obcego (w tym drugiego języka) znalazły się takie metody jak egzamin ustny i pisemny, test czy prezentacja, które formalnie umożliwiają sprawdzenie i ocenę opanowania języka. Jednak ocena prac etapowych wykazała, że w przypadku języka angielskiego, będącego językiem specjalności, zastosowana metoda weryfikacji poziomu językowego na wyjściu nie pozwala na trafną i rzetelną ocenę kompetencji językowej na poziomie C1, który założono w efektach uczenia się dla studiów I stopnia. Egzamin ustny kończący zajęcia *integrated skills* w semestrze 6 polega na udzieleniu odpowiedzi na jedno losowo wybrane pytanie. Nie ulega wątpliwości, że taki sposób oceny nie pozwala skutecznie określić globalnego poziomu kompetencji językowych studenta, ponieważ do tego celu stosuje się o wiele bardziej rozbudowane narzędzia uwzględniające różne sprawności i podsystemy językowe, w szczególności egzaminy w formie testu biegłości. Dobór tej metody jest dodatkowo nietrafiony z uwagi na charakter zajęć skupiający się na integrowaniu sprawności językowych. Ponadto, dla egzaminu tego nie określono adekwatnej skali oceniania uwzględniającej obiektywne kryteria oceny, co dodatkowo budzi uzasadnione zastrzeżenia co do jakości tego narzędzia.

Efekty uczenia się osiągnięte przez studentów są uwidocznione w postaci prac etapowych i egzaminacyjnych oraz ich wyników, prac dyplomowych oraz dzienników praktyk. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych i etapowych są dostosowane do poziomu i profilu, oraz dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany. Tematyka oraz forma tych prac są zgodne z treściami zapisanymi w sylabusach zajęć. W przypadku większości prac etapowych potwierdzono jednak sformułowane powyżej zastrzeżenia dotyczące doboru metod weryfikacji efektów uczenia się. Przedłożone prace świadczą o tym, że dobrane metody weryfikacji tylko częściowo pozwalają na weryfikację założonych dla zajęć efektów uczenia się. Potwierdzają to np. prace etapowe z zajęć *tłumaczenia pisemne*, w których studenci dokonują tłumaczenia z języka angielskiego na język polski, co nie jest zgodne z efektami dla tych zajęć, w których założono tworzenie w procesie tłumaczenia tekstów w języku angielskim: P_U01: „Potrafi tworzyć w języku angielskim spójne tłumaczenia wiernie

odzwierciedlające treść, styl, intencje, oraz rejestr językowy oryginału” i P_U02: „Student ma ogólne umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu C1 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego i potrafi operować omówionymi strukturami gramatyki angielskiej i słownictwem na poziomie zaawansowanym w języku pisanym”. Popularną praktyką jest stosowanie testów, niejednokrotnie o charakterze zamkniętym, do weryfikacji efektów uczenia się z kategorii umiejętności czy kompetencji społecznych, podczas gdy metoda ta jest właściwym wyborem w przypadku weryfikowania efektów w kategorii wiedzy. Przykładem mogą być prace etapowe z zajęć *gramatyka opisowa* (fonetyka i fonologia) w formie egzaminu pisemnego z zadaniami o charakterze zamkniętym, który poprawnie weryfikuje efekty w kategorii wiedzy, ale nie następujące efekty w zakresie umiejętności: P_U01: „Potrafi właściwie korzystać ze zdobytej wiedzy przedmiotowej w celu formułowania i analizy problemów badawczych, wykonywania zadań z zakresu filologii angielskiej dobierając i stosując właściwe metody i narzędzia, w tym, techniki informacyjno-komunikacyjne (ICT)” oraz P_U02: „Potrafi komunikować się w mowie i piśmie w języku polskim i angielskim używając specjalistycznej terminologii z zakresu anglojęzycznego językoznawstwa oraz nauk pomocniczych i pokrewnych w ramach filologii angielskiej”.

Tematyka prac dyplomowych powstających na kierunku filologia oraz stawiane im wymagania są w większości dostosowane do poziomu i profilu oraz dyscypliny, do której przyporządkowano kierunek. Większość prac dyplomowych przygotowywanych na kierunku odnosi się do szeroko pojętej dyscypliny językoznawstwo, a bardziej szczegółowo do takich jej subdyscyplin jak translatoryka, glottodydaktyka (w ostatnich latach poprzedzających wizytację na kierunku była prowadzona specjalność nauczycielska) czy socjolingwistyka. Wśród prac sporadycznie pojawiają się również takie, które nie są osadzone w dyscyplinie językoznawstwo, a w innych dyscyplinach powiązanych z filologią, np. nauki o kulturze i religii, dla których na przykład program studiów I stopnia nie przewiduje treści programowych obejmujących zaawansowaną wiedzę w odniesieniu do wybranych faktów, obiektów i zjawisk oraz dotyczących ich metod i teorii wyjaśniających złożone zależności między nimi. Nawet jeśli te prace dyplomowe odpowiadają właściwym poziomom PRK, to wymagają od studentów znacznie większego nakładu pracy, niż przewidziany w programie studiów. Forma i metodyka niektórych przedłożonych prac nie spełniają wymagań stawianych pracom dyplomowym. Prace te zawierają liczne błędy metodologiczne, w niektórych przypadkach wręcz brak im metodologicznej podbudowy, w związku z czym nie potwierdzają spełnienia zakładanych efektów uczenia się i przygotowania studentów do prowadzenia badań naukowych. Ponadto, prace nie potwierdzają spełnienia przez studentów efektów uczenia się w odniesieniu do języka specjalności. Język prac w wielu przypadkach zawiera błędy, nie charakteryzuje się odpowiednim stopniem zaawansowania i nie nosi cech dyskursu akademickiego. Z uwagi na powyższe nieprawidłowości dotyczące warstwy metodologicznej, a także językowej przedłożonych prac, należy stwierdzić, że oceny wystawione za prace dyplomowe są zawyżane.

Studenci kierunku okazjonalnie biorą udział w badaniach naukowych prowadzonych przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku, jednak nie są oni autorami lub współautorami publikacji wynikających z tych badań. Studenci uczestniczyli w konferencjach naukowych organizowanych przez Społeczna Akademię Nauk (International Conference on Communication across Cultures) w roku 2015, 2016 i 2018, jednak ta aktywność naukowa ustała i nie została reaktywowana w ostatnim czasie. W ostatnich pięciu latach studenci nie mają więc osiągnięć naukowych potwierdzających osiąganie na kierunku efektów uczenia się w dyscyplinie, do której kierunek został przyporządkowany. Studenci są autorami utworów literackich zawartych w publikacji będącej efektem

ich działalności w kole Creative Writing Club, jednak teksty te nie są publikacjami o charakterze naukowym. **Rekomenduje się** zatem aktywizację studentów do angażowania się w działalność naukową w dyscyplinie językoznawstwo.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Na kierunku stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane warunki rekrutacji, zapewniające kandydatom bezstronny i równy dostęp do studiów. Kryteria kwalifikacji na studia I i II stopnia nie są jednak selektywne i nie zapewniają kandydatów o kompetencjach wstępnych umożliwiających osiągnięcie zakładanych dla kierunku efektów uczenia się. Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów są przejrzyste i zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Procedura uznawania efektów nie została jednak zaktualizowana zgodnie z ustawią Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce. Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów.

Ogólne zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się umożliwiają równe traktowanie studentów w procesie weryfikacji efektów uczenia się, oraz dają możliwość adaptowania metod i organizacji sprawdzania efektów uczenia się do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia się nie są odpowiednio zróżnicowane i nie pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się sformułowanych dla poszczególnych zajęć, ponieważ nie są specyficzne dla wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (w szczególności umiejętności). Niektóre metody nie są ponadto precyzyjnie określone, przez co nie są specyficzne dla zajęć.

Prace etapowe i egzaminacyjne, a także dzienniki praktyk potwierdzają sformułowane wyżej zastrzeżenia dotyczące metod weryfikacji. Prace etapowe świadczą o ograniczonym osiągnięciu efektów uczenia się sformułowanych dla ocenianego kierunku, przede wszystkim w zakresie wyjściowej kompetencji językowej w zakresie języka specjalności. Znajduje to także potwierdzenie w części prac dyplomowych, które dodatkowo są też w częściowo obarczone błędami metodologicznymi, a ich oceny bywają zawyżane. Prace dyplomowe są w większości zgodne z koncepcją kształcenia i przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. nieprecyzyjnych, niespójnych i nieselektywnych zasad rekrutacji, które nie zapewniają kandydatów o kompetencjach wstępnych w zakresie języka angielskiego umożliwiających osiągnięcie zakładanych dla kierunku efektów uczenia się;
2. braku jasnej informacji dla kandydatów na studia, że na kierunku prowadzone są zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;

3. niedostosowania metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się do odpowiedniej kategorii tych efektów;
4. nieodpowiednio dobranych metod weryfikacji poziomu wyjściowego kompetencji w języku specjalności;
5. prac dyplomowych niezgodnych z przyporządkowaniem kierunku do dyscyplin naukowych oraz treściami programowymi;
6. zawyżanych ocen prac dyplomowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Zaleca się:

1. Ujednolicenie w różnych dokumentach oraz przede wszystkim uściślenie kryteriów rekrutacyjnych w sposób zapewniający kandydatów z potwierdzoną świadectwem maturalnym znajomością języka angielskiego na odpowiednim poziomie.
2. Zamieszczenie jasnej informacji dla kandydatów, że na kierunku prowadzone są zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.
3. Powiązanie metod weryfikacji efektów uczenia się z kategoriami wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, a także doprecyzowanie ich w odniesieniu do poszczególnych zajęć.
4. Zapewnienie rzetelnej i trafnej oceny wyjściowego poziomu biegłości językowej studentów w zakresie języka specjalności.
5. Zapewnienie prac dyplomowych w dyscyplinach stanowiących podstawy teoretyczne kierunku, w zakresie których studenci uzyskują wiedzę obejmującą w zaawansowanym stopniu wybrane fakty, obiekty i zjawiska oraz dotyczące ich metody i teorie wyjaśniające złożone zależności między nimi.
6. Zapewnienie rzetelnej oceny prac dyplomowych, uwzględniającej poziom osiągnięcia przez studentów efektów dotyczących kompetencji językowej w języku specjalności oraz poziom spełnienia wymogów stawianych pracom w warstwie metodologicznej.
7. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Proces dydaktyczny na kierunku filologia jest realizowany przez 26 nauczycieli akademickich. Wśród nich 4 osoby posiadają stopień naukowy doktora habilitowanego, 12 osób stopień doktora, a pozostałe tytuł zawodowy magistra. Nauczyciele akademicki posiadający co najmniej stopień doktora reprezentują następujące dyscypliny naukowe: językoznawstwo (10 osób), literaturoznawstwo (3 osoby), nauki o komunikacji społecznej i mediach (1 osoba), ekonomia i finanse (1 osoba), historia (1 osoba). Wśród zatrudnionych pracowników jest 16 anglistów (jedna osoba ukończyła studia neofilologiczne). Pozostałe osoby ukończyły rozmaite kierunki studiów: psychologię, historię,

politologię, dziennikarstwo, informatykę, germanistykę, socjologię i filozofię oraz wychowanie fizyczne. Z kierunkiem współpracuje także 3 profesorów (obcokrajowców), którzy reprezentują dyscyplinę językoznawstwo (2 osoby) i dyscyplinę nauki o zarządzaniu i jakości (1 osoba). Nie prowadzą oni obecnie zajęć dla studentów kierunku filologia. Spośród 16 nauczycieli akademickich posiadających stopnie naukowe, 6 osób posiada aktualny dorobek naukowy w dyscyplinach językoznawstwo, literaturoznawstwo, nauki o komunikacji społecznej i mediach oraz historia. Aktywność naukowa pozostałych osób datuje się na drugą dekadę XXI wieku – rok 2018 (2 osoby), 2016, 2014, 2013 (po 1 osobie). Dorobek jednej osoby nie jest aktualny – datuje się na rok 2009. W przypadku tego nauczyciela brak aktualnego dorobku nie zapewnia nabywania przez studentów kompetencji badawczych (osoba ta prowadzi seminaria dyplomowe).

Osoby prowadzące zajęcia na kierunku w większości przypadków posiadają doświadczenie zawodowe w zakresie dyscyplin, z którymi powiązane są prowadzone przez nich zajęcia. Wyjątkiem są osoby reprezentujące dyscyplinę literaturoznawstwo, które prowadzą zajęcia *historia Wielkiej Brytanii* i *historia USA*. Nauczyciele ci nie posiadają dorobku publikacyjnego powiązanego z dyscypliną historia, ani publikacji dotyczących historii wymienionych krajów. Biorąc pod uwagę fakt, że w celu doskonalenia ścieżki kształcenia studiów I stopnia postanowiono od roku akademickiego 2022/2023 dokonać podziału zajęć *historia Anglii i USA* na dwa osobne wyżej wymienione zajęcia ze względu na niskie oceny otrzymywane przez studentów oraz dążenie do rozszerzenia i uszczegółowienia przekazywanej studentom wiedzy, a przede wszystkim dążenie do profesjonalizacji i doskonalenia programu studiów, powierzenie prowadzenia tych zajęć osobom, których działalność naukowa nie jest powiązana z dyscypliną historia nie zapewnia prawidłowej realizacji tych zajęć. Ponadto nie zawsze właściwe dobierane są osoby uczestniczące w procesie dyplomowania. Zdarzają się sytuacje, gdy tematyka seminarium i w konsekwencji prac dyplomowych nie jest powiązana z potwierdzonym publikacjami naukowymi dorobkiem naukowym opiekuna prac dyplomowych, a także recenzenta. **Rekomenduje się** ściślejsze powiązanie kompetencji nauczycieli akademickich uczestniczących w procesie dyplomowania z tematyką seminariów dyplomowych i prowadzonych prac dyplomowych.

Liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwia prawidłową realizację zajęć. Jeśli chodzi o strukturę kwalifikacji, to, jak wskazano wyżej w odniesieniu do dyscyplin, nie zapewnia ona prawidłowej realizacji zajęć we wszystkich przypadkach. Jeśli chodzi o zajęcia z *praktycznej nauki języka angielskiego*, to mając na uwadze, że są to zajęcia kształtujące kompetencje językowe, w większości przypadków zostały one prawidłowo obsadzone: zajęcia te prowadzone są przez osoby posiadające co najmniej tytuł zawodowy magistra filologii angielskiej. Wyjątkiem jest powierzenie prowadzenia zajęć *PNJA – General English* pracownikowi nauczycielowi, który jest natywnym użytkownikiem języka, ale nie posiada formalnego przygotowania do nauczania języka angielskiego jako obcego. Pracownik ten ukończył studia w zakresie socjologii i filozofii, posiada doświadczenie w prowadzeniu szkoleń i mentoringu dla studentów studiów licencjackich zapisanych na zajęcia *wprowadzenie do filozofii*, *wprowadzenie do etyki* i *wprowadzenie do krytycznego myślenia* na uczelniach zagranicznych (szkolenia odbywane online). Nie gwarantuje to prawidłowego nauczania języka angielskiego, jako języka obcego, zatem nie zapewniona jest prawidłowa realizacja zajęć. Ponadto powierzenie zajęć *wstęp do przekładu* oraz *problematyka przekładu specjalistycznego* pracownikowi, którego dorobek badawczy sytuuje się w obrębie glottodydaktyki, nie gwarantuje prawidłowej realizacji wskazanych zajęć. W przypadku osób prowadzących seminaria dyplomowe brak jest stabilności zatrudnienia. Spośród promotorów prac w latach 2020/2021 i 2021/2022 obecnie zajęć nie prowadzi aż 8 osób.

Nauczyciele akademicki posiadają kompetencje dydaktyczne i udokumentowany dorobek dydaktyczny umożliwiające prawidłową realizację zajęć. Wielu z nich to pracownicy z długim stażem zawodowym związanym z pracą dydaktyczną na uczelniach wyższych, ale także jako nauczyciele zatrudnieni w szkołach oraz lektorzy w szkołach językowych i firmach. Dwie osoby są także autorami podręczników dydaktycznych i skryptów dla studentów. Część osób pracuje także aktywnie w zawodzie tłumacza, co związane jest z prowadzonymi przez nich zajęciami. Nauczyciele posiadają odpowiednie kompetencje do prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Zostali przeszkoleni w zakresie korzystania z używanej przez Uczelnię platformy internetowej, a także w zakresie stosowania alternatywnych form oceniania i dostosowywania metod oceniania postępów w nauce do pracy zdalnej. Jak wykazały hospitacje zajęć, nauczyciele akademicki prawidłowo dobierają metody i pomoce dydaktyczne do prowadzonych zajęć. Umiejętnie korzystają z infrastruktury dydaktycznej, a także narzędzi informatycznych wykorzystywanych w trakcie zajęć prowadzonych synchronicznie na odległość. Są dobrze przygotowani do prowadzonych zajęć pod względem językowym i merytorycznym. Niemniej jednak podkreślić należy, że w trakcie zajęć prowadzonych synchronicznie z wykorzystaniem technik kształcenia na odległość nauczyciele nie wymagają od studentów włączenia kamer, zatem nie są w stanie skontrolować, ilu studentów aktywnie uczestniczy w zajęciach. Uwidoczniono się to szczególnie w momentach, gdy podczas wykładów podawczych a elementami konwersatorium nauczyciele zadawali konkretnym studentom pytania, a wywoływani studenci nie reagowali. **Rekomenduje się** wyposażenie nauczycieli akademickich w narzędzia umożliwiające egzekwowanie włączania przez studentów kamerek internetowych.

Jak wskazano wyżej, przydział zajęć nie w każdym przypadku umożliwia ich prawidłową realizację. Podobnie jest również jeśli chodzi o obciążenie godzinowe nauczycieli. Jednej osobie przydzielono 990 godzin, przy czym są to różne zajęcia (semestr zimowy na studiach I stopnia: *PNJA – Pronunciation* – 40 ćw. nst. / 90 ćw. st., *PNJA - Practical Grammar* – 40 ćw. nst., *PNJA - Integrated Skills* – 180 ćw. st., *Gramatyka opisowa* – 40 ćw. nst., na studiach II stopnia: *PNJA – Pronunciation* – 40 ćw. nst.; semestr letni na studiach I stopnia: *PNJA – Pronunciation* – 40 ćw. nst., / 90 ćw. st., *PNJA - Practical Grammar* – 120 ćw. nst., / 90 ćw. st., *PNJA - Integrated Skills* – 120 ćw. st., *Gramatyka opisowa* – 40 ćw. nst., *Business English* – 20 ćw. nst., na studiach II stopnia: *PNJA – Pronunciation* – 40 ćw. nst.). Biorąc pod uwagę różnorodność zajęć oraz to, że pracownik zatrudniony jest jeszcze w innej uczelni, takie obciążenie godzinowe nie gwarantuje wysokiej jakości zajęć. W tym kontekście warto mieć na uwadze, że przeprowadzona przez Uczelnię analiza, wykazała, że studenci otrzymywali najniższe oceny m.in. z zajęć: *PNJA - Pronunciation* oraz *PNJA – Integrated Skills*. Innym przypadkiem nadmiernego obciążenia godzinami dydaktycznymi jest pracownik badawczo-dydaktyczny, któremu przydzielono 705 godzin (semestr zimowy na studiach I stopnia: *PNJA - Integrated Skills* – 180 ćw. nst., *PNJA - Practical Grammar* – 135 ćw. st.; semestr letni na studiach I stopnia: *PNJA - Integrated Skills* – 60 ćw. nst., / 180 ćw. st., *PNJA - Practical Grammar* – 150 ćw. st.). Biorąc pod uwagę, że pracownik powinien jednocześnie prowadzić działalność naukową, takie obciążenie jest zbyt duże. **Rekomenduje się** bardziej zbilansowane obciążenie pracowników godzinami dydaktycznymi, aby zapewnić prawidłową realizację zajęć. W przypadku zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, nauczyciele nie są nadmiernie obciążeni godzinami, co zapewnia ich prawidłową realizację. Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymaganiami. Zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość podlegają systematycznej kontroli.

Zatrudnienie w Uczelni następuje w drodze otwartego konkursu, którego procedurę reguluje Statut oraz stosowna procedura. Decyzję o wszczęciu postępowania konkursowego podejmuje rektor po dokonaniu oceny wniosku dziekana uwzględniającego potrzeby dydaktyczne, naukowe i organizacyjne Uczelni. Warunki otwartego konkursu podawane są do publicznej wiadomości w gmachu i na stronie internetowej Uczelni. Za właściwy dobór pracowników do prowadzenia poszczególnych zajęć dydaktycznych oraz ocenę kompetencji pracowników badawczych, badawczo-dydaktycznych i dydaktycznych odpowiedzialny jest dziekan. Odpowiedni dobór pracowników ma służyć osiągnięciu zakładanych w programie efektów uczenia się. Dziekan jest także odpowiedzialny za dokonanie zmian w propozycji obsady kadrowej. Co do zasady, kryteria doboru nauczycieli akademickich są transparentne (otwarty konkurs). Jednak jak wskazano wyżej, nie w każdym przypadku dobór pracowników jest adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć (na przykład brak pracownika z udokumentowanym dorobkiem w zakresie historii Wielkiej Brytanii i USA stosownie do nowowprowadzonych do programu studiów zajęć i zaprojektowanych dla nich efektów uczenia się, zatrudnianie pracownika bez formalnie udokumentowanych kwalifikacji w zakresie nauczania języka jako języka obcego). Nie zawsze również polityka kadrowa uwzględnia aktualny dorobek naukowy pracowników, zwłaszcza w przypadku zajęć prowadzących do rozwijania umiejętności badawczych przez studentów, takich jak seminaRIA dyplomowe.

Uczelnia zaspokaja potrzeby szkoleniowe nauczycieli akademickich w zakresie podnoszenia kompetencji dydaktycznych, a także kształcenia z wykorzystaniem metod i technik na odległość, poprzez organizację i dofinansowywanie udziału w szkoleniach. Są to m.in. takie szkolenia jak: Metoda projektów w pracy dydaktycznej nauczyciela, Komputerowe wspomaganie nauczania – wykorzystywanie technologii informatycznych e-nauczanie, Technologie mobilne w edukacji procesów komunikacji, Zarządzanie informacją w procesie nauczania. Uczelnia zapewnia pracownikom wsparcie techniczne (nauczycieli akademickich wpierają pracownicy działu IT, którzy reagują na problemy techniczne). Nauczyciele mają bezpłatny dostęp do pakietu biurowego, w tym do platform do zajęć zdalnych. Obecnie Uczelnia nie monitoruje stopnia zadowolenia nauczycieli akademickich z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego. **Rekomenduje się** monitorowane zadowolenia nauczycieli akademickich z funkcjonalności stosowanych platform i narzędzi do nauczania zdalnego i wykorzystywanie uzyskanych wyników w ich doskonaleniu.

Nauczyciele akademiccy oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem za pomocą badania ankietowego przeprowadzanego pod koniec każdego semestru lub roku akademickiego oraz przez hospitacje zajęć, które stanowią część okresowej oceny pracownika. Hospitacjom podlegają wszyscy pracownicy, a odbywają się one nie rzadziej niż raz na dwa lata w przypadku pracowników etatowych. Zgodnie z odpowiednią procedurą, o częstotliwości hospitacji pracowników nieetatowych decyduje kierownik zakładu, katedry lub instytutu. W przypadku kierunku filologia jest to kierownik katedry - opiekun merytoryczny kierunku. W Uczelni funkcjonują dwa rodzaje hospitacji: planowane oraz interwencyjne, gdy nauczyciel otrzymał niską ocenę w ankietach przeprowadzanych wśród studentów, lub gdy zgłaszali oni skargi. Hospitacjom podlegają również zajęcia prowadzone z wykorzystaniem technik nauczania na odległość.

Pracownicy kierunku filologia podlegają ocenie okresowej nie rzadziej niż raz na cztery lata lub na wniosek kierownika jednostki. Ocena okresowa może być wyróżniająca, pozytywna, warunkowa lub negatywna. W zależności od zajmowanego stanowiska ocenie podlegają:

1. działalność dydaktyczna - 1) stopień realizacji efektów uczenia się określonych w kartach zajęć, 2) poziom i aktualność przekazywanych treści nauczania, 3) rzetelność wykonywania obowiązków dydaktycznych, 4) autorstwo i współautorstwo podręczników, skryptów i innych pomocy naukowych, 5) udział w organizacji procesu dydaktycznego;
2. działalność naukowa - 1) wyniki prowadzonej działalności naukowo-badawczej, 2) organizacja i uczestnictwo w konferencjach naukowych, 3) recenzowanie prac naukowych, 4) pozyskiwanie środków ze źródeł zewnętrznych na działalność naukową, 5) podnoszenie kwalifikacji, 6) kształcenie młodej kadry;
3. działalność organizacyjna.

W ocenie uwzględniane są opinie bezpośredniego przełożonego oraz studentów wyrażonych w formie anonimowych ankiet, a także wyniki hospitacji. Zgodnie z obowiązującą procedurą cenie okresowej podlegają nauczyciele akademicki zatrudnieni na pełnym etacie. **Rekomenduje się** objęcie oceną okresową wszystkich pracowników prowadzących zajęcia na kierunku.

Wyniki okresowych przeglądów kadry brane są pod uwagę przy planowaniu obsady zajęć dydaktycznych oraz w polityce awansu. W przypadku oceny negatywnej analizowane są jej przyczyny. Uczelnia może rozpocząć działania prowadzące do nieprzedłużenia umowy o pracę z danym nauczycielem akademickim, jak również działania dyscyplinujące. Wyniki omawiane są z danym pracownikiem, a Uczelnia może podjąć działania wspierające doskonalenie warsztatu dydaktycznego nauczyciela akademickiego oraz wspieranie go w rozwoju naukowym jak i zawodowym. W wyniku prowadzonych przeglądów kadry nie nastąpiły radykalne zmiany, jeśli chodzi o aktualność dorobku publikacyjnego w przypadku kilku pracowników. **Rekomenduje się** wprowadzenie skutecznych metod mobilizacji pracowników badawczo-dydaktycznych, którzy prowadzą zajęcia powiązane z rozwojem umiejętności badawczych (seminaria dyplomowe), aby systematycznie pomnażali dorobek naukowy.

Nauczyciele prowadzący kształcenie na kierunku w przeważającej większości stopnie naukowe uzyskali w drugiej dekadzie XXI wieku, co wskazuje na dbałość o rozwój kadry pod względem naukowym (stopnie doktora habilitowanego uzyskane zostały w latach 2005-2020, a doktora w większości po 2010 roku). Uczelnia wspiera podnoszenie kompetencji naukowych i dydaktycznych pracowników m.in. poprzez finansowanie publikacji i udziału w konferencjach naukowych, finansowanie projektów i grantów wewnętrznych, wspieranie opracowywania wniosków o granty zewnętrzne, wspieranie finansowe konferencji naukowych o charakterze ogólnopolskim, środowiskowym i międzynarodowym inicjowanych przez SAN, udzielanie stypendiów naukowych, finansowanie szkoleń podwyższających kompetencje dydaktyczne, w tym kompetencji cyfrowych w kształceniu zdalnym, oraz zawodowe, finansowanie zagranicznych i krajowych staży zawodowych. Dla młodej kadry prowadzone są doskonalące kursy pedagogiczne oraz seminaria naukowe, których celem jest doskonalenie rozwoju dydaktycznego i naukowego pracowników. Działania te sprzyjają wszechstronnemu rozwojowi pracowników. Niemniej jednak, jak wskazano wyżej, realizowana polityka kadrowa nie w pełni zapewnia prawidłową realizację zajęć, a także nie w pełni sprzyja stabilizacji zatrudnienia. **Rekomenduje się** podjęcie działań służących większej stabilizacji zatrudnienia pracowników.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, w szczególności jeśli chodzi o skargi i wnioski zgłaszane przez pracowników. Opracowane zostały zasady prowadzenia polityki antymobbingowej, jak również zasady przeciwdziałania zachowaniom dyskryminacyjnym i nierównego traktowania.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami nie w każdym przypadku zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady, jednak nie zawsze umożliwiając prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień. Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

1. nieprawidłowej obsady części zajęć;
2. prowadzenia polityki kadrowej, która nie w pełni zapewnia prawidłową obsadę zajęć.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Zaleca się:

1. Zapewnienie prawidłowej obsady zajęć.
2. Bardziej ściśle powiązanie polityki kadrowej z realnymi potrzebami związanymi z realizacją zajęć.
3. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Zajęcia dydaktyczne dla studentów ocenianego kierunku odbywają się w należącym do Uczelni budynku zlokalizowanym w centrum Warszawy. W budynku tym znajdują się sale dydaktyczne, pomieszczenia obsługi administracyjnej kierunku, gabinety kadry akademickiej, a także biblioteka. Budynek i jego pomieszczenia są wystarczająco dostosowane do potrzeb współczesnej dydaktyki na kierunku filologia. W obrębie posesji zapewniony jest powszechnie dostęp do internetu bez jakichkolwiek ograniczeń. Wszystkie sale wyposażone są w sprzęt multimedialny – rzutniki, ekrany, niektóre w komputery, a sale audytoryjne w sprzęt nagłaśniający. Zajęcia wychowania fizycznego dla studentów studiów stacjonarnych organizowane są w pomieszczeniach sportowych – siłowni oraz sali

do ćwiczeń, które mieszczą się w innej lokalizacji w Warszawie, w drugim należącym do Uczelni budynku pełniącym funkcje domu studenckiego, a także w wynajmowanych pomieszczeniach w miejskich halach sportowych.

Pomieszczenia służące dydaktyce na ocenianym kierunku obejmują 3 przestronne sale audytoryjne, 2 sale wykładowe, 3 laboratoria specjalistyczne: dwa tłumaczeń pisemnych i multimedialną pracownię językową, sale ćwiczeniowe oraz seminaryjne. Sale dydaktyczne są wyposażone nowocześnie i zgodnie z potrzebami procesu kształcenia. Każde laboratorium do nauki tłumaczeń pisemnych oferuje 20 samodzielnych miejsc pracy dla studenta oraz stanowisko dla nauczyciela. Laboratoria te wyposażone są w komputery z dostępem do specjalistycznego oprogramowania wykorzystywanego w pracy zawodowej tłumacza pisemnego, w tym do programów typu CAT, pamięci tłumaczeniowych i korpusów. Pracownia językowa, natomiast, zorientowana jest na nauczanie języka, w tym fonetyki i wykorzystuje w tym celu telewizor interaktywny, tablicę multimedialną z pakietem oprogramowania, system nagłośnieniowy umożliwiające zaawansowane ćwiczenia wymowy. Opisana infrastruktura umożliwia osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć. Sale i specjalistyczne pracownie dydaktyczne, laboratoria naukowe oraz ich wyposażenie są zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, adekwatne do rzeczywistych warunków zarówno przyszłej pracy badawczej, jak i zawodowej.

Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, aparatura badawcza, specjalistyczne oprogramowanie są sprawne i nie odbiegają od aktualnie używanych w działalności naukowej. Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk badawczych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie itp. są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup. Warunki te umożliwiają prawidłową realizację zajęć oraz zapewniają warunki do samodzielnej pracy badawczej studenta, w tym z wykorzystaniem zaawansowanych technik informacyjno-komunikacyjnych.

Zasoby biblioteczne wykazane dla kierunku są współdzielone pomiędzy siedzibą główną Uczelni, mieszczącą się w Łodzi oraz jej filią w Warszawie, gdzie ulokowany jest oceniany kierunek. Na miejscu, w Warszawie, w budynku Uczelni, zlokalizowana jest biblioteka świadcząca usługi gromadzenia i udostępniania zbiorów dla filii. To jedno pomieszczenie niedużych rozmiarów (ok. 60 m²), w którym zorganizowano zarówno wypożyczalnię, jak i dwa skomputeryzowane miejsca do korzystania z baz pełnotekstowych. Warunki lokalowe, w tym fakt, że jednocześnie odbywa się w tym samym ciasnym pomieszczeniu wypożyczanie książek, przeglądy księgozbioru itp., nie zapewniają komfortu pracy na tych stanowiskach.

Pomieszczenie czytelnictwa to powierzchnia niespełna 20 m². Znajdują się tu standardowe stoliki dwuosobowe i krzesła oraz półka z czasopismami nie dotyczącymi kierunku. Pomieszczenie nie posiada okien i dostępu do światła dziennego ani do świeżego powietrza – nie stwarza właściwych warunków do komfortowej pracy własnej studentów. Miejsca czytelnictwa przy dwuosobowych biurkach, dla 16 osób, znajdują się w innym niż wypożyczalnia/magazyn pracownik biblioteki pomieszczeniu, bez dostępu do księgozbioru, student więc najpierw wypożycza publikację w wypożyczalni, a następnie udaje się z nią do czytelnictwa, co utrudnia przeglądanie półek na bieżąco i dobieranie na przykład kilku publikacji jednocześnie w celu weryfikacji pod kątem wykorzystania na miejscu.

Godziny otwarcia biblioteki są dogodne dla studentów i kadry – umożliwiają korzystanie ze zbiorów w wersji tradycyjnej i elektronicznej zarówno studentom studiów stacjonarnych, jak i niestacjonarnych,

w zróżnicowanych godzinach ze zwiększoną intensywnością w okresie sesji egzaminacyjnych. Lokalizacja biblioteki, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliotecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni oraz udogodnienia dla użytkowników w niskim stopniu spełniają wymagania jakościowe i umożliwiają korzystanie z zasobów.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa oraz biblioteczna oraz zasady korzystania z niej przez studentów i kadrę są zgodne z przepisami BHP.

Infrastruktura informatyczna jest wystarczająco rozwinięta. Studenci posiadają dostęp do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów naukowych, komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć, w celu wykonywania zadań, realizacji projektów, itp.

Infrastruktura naukowa, dydaktyczna i biblioteczna jest w bardzo niskim stopniu dostosowana do potrzeb osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności. Bariery dla osób z niepełnosprawnościami uniemożliwiają im pełne korzystanie z infrastruktury i wyposażenia, a także z zasobów bibliotecznych. Osoba poruszająca się na wózku praktycznie nie ma możliwości samodzielnego wejścia do budynku – wjazd na parking zamykany jest szlabanem, który wymaga działań ze strony portiera, aby osoba z niepełnosprawnością mogła wjechać na teren parkingu przy budynku. Na parkingu nie wydzielono i nie oznakowano miejsc dla osób z niepełnosprawnościami. Podjazd dla osób z niepełnosprawnościami mieści się z tyłu budynku i prowadzi do drzwi, które są na co dzień zamknięte. Skorzystanie z nich wymaga powiadomienia portiera. Z frontu wejście wymaga skorzystania ze schodolazu, jednakże w celu jego uruchomienia potrzebne są ponownie czynności ze strony portiera. W siedmiokondygnacyjnym budynku znajduje się wprowadzie winda, której wielkość jest dostosowana do potrzeb osób poruszających się na wózku, jednakże dostępność infrastruktury dzięki tej windzie jest jedynie pozorna, gdyż toaleta dla osób z niepełnosprawnościami znajduje się wyłącznie na parterze. Analogiczna ocena dotyczy dostępności dla osób z innymi rodzajami niepełnosprawności – nie przewidziano oznakowania ciągów komunikacyjnych, sal, toalet dla osób z dysfunkcjami wad wzroku, nie zaplanowano dostosowań dla osób niedosłyszących ani dla tych z dysfunkcjami kończyn górnych czy z dysfunkcjami mentalnymi. Najlepszym przykładem niedostosowania do wszystkich rodzajów niepełnosprawności jest pomieszczenie dziekanatu – wysoka lada uniemożliwia komunikację z osobą na wózku, informacje pisane nie są właściwie eksponowane, a osoba z dysfunkcją narządu mowy ma do pokonania barierę w postaci szyby. Dostępność biblioteki jest nieznacznie lepsza, choć jej ciasne pomieszczenie uniemożliwia wygodne korzystanie przez osoby poruszające się na wózku z udostępnianych w nim komputerów, nie ma oznakowanych, dostosowanych i wydzielonych miejsc. Dla osób niedowidzących i niedosłyszących jest możliwy dostęp do programu powiększająco-mówiącego oraz klawiatury z kontrastowymi klawiszami, a także do mobilnej pętli indukcyjnej. W czytelni oraz w salach dydaktycznych i laboratoriach nie przewidziano natomiast żadnych dostosowań do potrzeb osób z niepełnosprawnościami – brak oznakowanych, dostosowanych miejsc, urządzeń wspomagających itd. Łatwy i powszechny dostęp do nowoczesnych technologii informatycznych i multimedialnych w bardzo nieznacznym stopniu niweluje te niedostosowania.

W przypadku kształcenia na odległość studenci mają zapewniony dostęp do wszelkich koniecznych elementów struktury informatycznej. Uczelnia tworzy, rozwija i dostosowuje własną infrastrukturę do nauczania na odległość – wykorzystuje w tym celu własną platformę oraz rynkowe rozwiązania spersonalizowane do potrzeb Uczelni. Uczelnia dobrze rozwinięła wykorzystywanie narzędzi ICT w kształceniu i badaniach, jak również w zarządzaniu innymi procesami na Uczelni. Stosowane narzędzia i oprogramowanie w zakresie nauczania na odległość umożliwiają synchroniczną

i asynchroniczną interakcję między studentami a nauczycielami akademickimi i innymi osobami prowadzącymi zajęcia. Infrastruktura ta jest dostępna dla studentów o specjalnych potrzebach edukacyjnych, w tym studentów z niepełnosprawnościami. W okresie COVID-19 w realizacji procesu kształcenia na odległość wykorzystywano specjalistyczne oprogramowanie. Stworzono rozwiązania pozwalające wykorzystywanie z programów w formule zdalnej, w tym oprogramowanie do nauki tłumaczeń.

Zasoby biblioteczne, informacyjne oraz edukacyjne są wystarczające. Jednakże pamiętać należy, że są w dużej mierze współdzielone z Uczelnią macierzystą w Łodzi, co ogranicza ich dostępność. Biblioteka w Warszawie dysponuje bardzo skromnym księgozbiorem liczącym ok. 3000 woluminów i liczba ta zawiera zarówno księgozbiór udostępniany na miejscu, jak i do wypożyczenia do domu. *De facto* biblioteka filii to więc rodzaj księgozbioru podręcznego, a nie biblioteka akademicka. **Rekomenduje się** poszerzenie i uporządkowanie księgozbioru w taki sposób, aby zapewniał nie tylko realizację zajęć na kierunku, ale również prowadzenie badań przez kadrę akademicką i studentów. Problemem powiązany jest brak aktualnych naukowych i specjalistycznych czasopism w zasobach bibliotecznych. W księgozborze znajdują się pojedyncze numery takich publikacji, najczęściej z lat 2009-2014, brak ciągłości publikacji i numerów z ostatnich blisko 10 lat. **Rekomenduje się** systematyczne gromadzenie przez bibliotekę specjalistycznych czasopism naukowych, w szczególności w obrębie dyscypliny, do której przyporządkowano kierunek. Wprawdzie zasoby biblioteczne obejmują piśmiennictwo podstawowe zalecane w sylabusach, jednakże w zdecydowanej większości publikacje te występują w jednym egzemplarzu, co oznacza faktyczną ich niedostępność i brak możliwości wypożyczenia do domu. Co więcej, odnotowano sytuację, w której nauczyciel akademicki wypożycza wszystkie specjalistyczne pozycje, których zakup zleca bibliotece, pozbawiając w ten sposób studentów i pozostałych badaczy dostępu do nich. **Rekomenduje się** wprowadzenie polityki gromadzenia zasobów bibliotecznych i takiego zarządzania zasobami, który umożliwi korzystanie z nich zarówno na miejscu w czytelni, jak i wypożyczenie do domu. Zasoby są zgodne, co do aktualności, zakresu tematycznego i zasięgu językowego, a także formy wydawniczej, z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć dydaktycznych, problem ich dostępności jest jednak znaczny w kontekście konieczności kilkudniowego oczekiwania na dostarczenie z uczelni w Łodzi. Analogiczny problem dotyczy dostępności czasopism zgodnych z profilem badań i działalności dydaktycznej, uwzględniania w nich wydawnictw prestiżowych, światowych ośrodków badań nad językiem. **Rekomenduje się** poszerzenie zasobów jednostki prowadzącej kierunek w taki sposób, aby niezależnie od siedziby głównej Uczelni, gromadziła i udostępniała pełen katalog literatury niezbędnej do zajęć oraz do prowadzenia badań naukowych na kierunku.

Zasoby biblioteczne udostępniane są w formie tradycyjnej, a także elektronicznej. Zasoby elektroniczne dostępne są na miejscu lub z komputerów prywatnych. Możliwe jest korzystanie z bazy EBSCO, w tym eBook Academic Collection oraz EBSCOhost, a także z zasobów Wirtualnej Biblioteki Nauki. Istnieje również możliwość korzystania z cyfrowej wypożyczalni międzybibliotecznej książek i czasopism naukowych Academia, która umożliwia uzyskanie dostępu do zasobów cyfrowych, w tym współczesnych książek i periodyków naukowych ze wszystkich dziedzin wiedzy. Uczelnia przystąpiła do projektu ibuk.pl, dzięki któremu studenci mają możliwość wypożyczenia książek drogą elektroniczną. W sytuacji spowodowanej pandemią, biblioteka udostępniała zbiory poprzez wykładowców, którzy zapewniali materiały do zajęć online dla studentów.

W bibliotece funkcjonuje system biblioteczno-informacyjny, umożliwiający szybki dostęp do aktualnych zasobów informacji naukowej w formie elektronicznej. Dodatkowo, za pomocą innego systemu możliwe jest wyszukiwanie zasobów dostępnych w bibliotece Uczelni macierzystej.

Korzystanie z zasobów bibliotecznych nie jest w pełni możliwe przez osoby z niepełnosprawnością – dostęp „open-space” do zasobów w czytelni nie jest zapewniony, zdalny dostęp do zasobów obejmuje jedynie ograniczony katalog. Procedury bezpośredniego wsparcia osób z niepełnosprawnościami przez bibliotekę nie zostały opisane i sformalizowane ani podane do publicznej wiadomości np. w serwisie internetowym biblioteki. Uczelnia deklaruje indywidualną pomoc dla osób z niepełnosprawnościami w przygotowaniu materiałów opracowanych w formie elektronicznej, udostępnianych w ramach kształcenia z wykorzystywaniem metod i technik kształcenia na odległość. Rozwiązań systemowych nie przewidziano.

Procedury w systemie zapewniania jakości kształcenia w Uczelni przewidują prowadzenie okresowych przeglądów infrastruktury dydaktycznej, w tym stosowanej w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, infrastruktury naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych obejmujące ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, liczby studentów, potrzeb osób niepełnosprawnością. Przeglądy takie są przeprowadzone regularnie, z udziałem władz kierunku, a także mają miejsce dodatkowe przeglądy interwencyjne lub takie, inicjowane przez nauczycieli akademickich czy studentów. Wyniki przeglądów są wykorzystywane w rozwoju infrastruktury, jednakże są mało efektywne w odniesieniu do stopnia dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, a także dostępności zasobów bibliotecznych w celu realizacji kształcenia oraz prowadzenia badań, zarówno przez studentów, jak i kadry badawczo-dydaktycznej. infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są unowocześniane i aktualizowane. Infrastruktura informatyczna i oprogramowanie stosowane w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość są systematycznie unowocześniane i aktualizowane.

Procedury przyjęte w Uczelni przewidują udział nauczycieli akademickich oraz innych osób prowadzących zajęcia, jak również studentów, w okresowych przeglądach infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych. Studenci i nauczyciele akademicy mają możliwość wypowiedzenia się na temat infrastruktury w regularnie przeprowadzanych ankietach, jak również zgłaszać sugestie odnośnie infrastruktury, w szczególności zasobów bibliotecznych, w dowolnym czasie.

Wyniki okresowych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do doskonalenia kluczowych elementów infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej, a także pozostałych elementów wyposażenia, pomocy, środków dydaktycznych, aparatury, oprogramowania i zasobów bibliotecznych, informacyjnych oraz edukacyjnych.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności. Infrastruktura nie jest jednak wystarczająco dostosowana do potrzeb osób z niepełnosprawnością – nie zapewnia tym osobom pełnego udziału w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Działania te są jednak nieefektywne w zakresie doskonalenia infrastruktury pod kątem dostosowania jej do potrzeb osób z niepełnosprawnością.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z:

1. niewystarczającego dostosowania infrastruktury i wyposażenia do potrzeb osób z niepełnosprawnościami i, w konsekwencji, braku możliwości uczestniczenia takich osób w pełni w procesie kształcenia i prowadzeniu działalności naukowej;
2. braku skuteczności prowadzonych przez Uczelnię przeglądów infrastruktury w zakresie dostosowania jej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Zaleca się:

1. Zwiększenie dostępności infrastruktury, w tym infrastruktury bibliotecznej dla osób z niepełnosprawnościami poprzez:
 - a) wydzielenie i oznakowanie w każdej sali dydaktycznej, laboratorium, pracowni, sali wykładowej, bibliotece i czytelnicy co najmniej jednego miejsca dla osoby z niepełnosprawnością oraz adekwatne dostosowanie i wyposażenie tych miejsc, aby osoby z niepełnosprawnościami, w tym poruszające się na wózku, mogły brać pełen udział w kształceniu i prowadzeniu badań;
 - b) dostosowanie sanitariatów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami przynajmniej na co drugiej kondygnacji budynku dydaktycznego;
 - c) oznakowanie ciągów komunikacyjnych, w tym windy, sal oraz pomieszczeń obsługi kierunku w sposób umożliwiający poruszanie się w budynku przez osoby z dysfunkcjami narządu wzroku;
 - d) wydzielenie i oznakowanie miejsc parkingowych dla osób z niepełnosprawnościami;

- e) wydzielenie i dostosowanie do obsługi osoby z niepełnosprawnościami miejsca w dziekanacie kierunku;
 - f) opracowanie i upublicznienie przez bibliotekę form bezpośredniego wsparcia dla osób z niepełnosprawnościami.
2. Przeprowadzanie w pełni skutecznych diagnostycznie okresowych ocen infrastruktury.
 3. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Uczelnia prowadzi współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu. Biorą w niej udział podmioty różnych branż. Przeważa wśród nich działalność usługowa, tłumaczeniowa i lokalizacyjna, adekwatna dla dyscypliny językoznawstwo do której został przyporządkowany kierunek, zarówno na studiach I, jak i II stopnia. Pozostała grupa interesariuszy to branże, które wprowadzie wprost nie wpisują się tę dyscyplinę, jednakże ich działalność operacyjna koncentruje się wokół zadań i czynności wymagających biegłego posługiwania się językiem angielskim, w tym specjalistycznym, umiejętności wykonywania tłumaczeń, tworzenia tekstów oraz korzystania z pogłębionych kompetencji interkulturowych, co zgodne jest z koncepcją kształcenia oraz zakresem kompetencji, w jakie wyposażony jest absolwent ocenianego kierunku. Wymienić tu można firmę świadczącą usługi outsourcingowe, firmę call center, marketingową, czy też wsparcia sprzedaży, agencję reklamową oraz firmę doradczą w zakresie strategii marketingowych i PR dla organizacji turystycznych. Język angielski stanowi w tych firmach narzędzie warunkujące ich funkcjonowanie na rynku, zarówno krajowym, jak i międzynarodowym, a zatrudnione w nich osoby to często absolwenci studiów filologicznych. Dobór interesariuszy jest zatem zgodny z koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwymi dla kierunku. Wśród pracodawców, w tym praktykodawców, nie znaleźli się jednak pracodawcy których profil działalności wynika z ogólnoakademickiego profilu kierunku. Brak tutaj instytucji badawczych, jasno powiązanych z kierunkiem o takim profilu. **Rekomenduje się poszerzenie grona współpracujących interesariuszy o instytucje badawcze.**

Współpraca Uczelni z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i ma charakter stały. Interesariusze zasiadają w Radzie Biznesu utworzonej na Wydziale, której zadaniem jest m.in. weryfikacja programów studiów pod kątem potrzeb otoczenia społeczno-gospodarczego, rekomendowanie nowych kierunków/specjalności studiów do uruchomienia, wsparcie merytoryczne w procesie dyplomowania.

Współpraca Uczelni z otoczeniem przybiera urozmaicone formy, w tym przede wszystkim dotyczy konsultowania i opiniowania elementów programu studiów oraz organizacji praktyk. Współpraca ta jest zacieśniana również w ramach pełnienia przez interesariuszy oraz przez Uczelnię misji społecznej otwartości na środowisko zewnętrzne. Współpraca z otoczeniem przynosi wymierne efekty. W jej wyniku została m.in. sformułowana i sformalizowana, co prawda wadliwie zrealizowana w programie studiów, koncepcja praktyk dyplomowych, która zakłada powiązanie praktyki z seminarium dyplomowym oraz z treściami pracy dyplomowej w jej części empirycznej. Ponadto, w wyniku współpracy dokonano zmian w zakresie zasad realizacji i weryfikacji tych praktyk. Pracowano również

nad merytoryczną zawartością tych zajęć. Pracodawcy rekomendowali zmiany w programach zajęć specjalizacyjnych dotyczących komunikacji międzykulturowej i biznesu. Opiniują i konsultują efekty uczenia się, stosowane metody dydaktyczne, metody weryfikacji efektów uczenia się. Pracodawcy współpracują z Uczelnią również w zakresie organizacji i realizacji praktyk dyplomowych. We współpracy z podmiotami otoczenia społeczno-gospodarczego (np. Polskim Towarzystwem Tłumaczy Przysięgłych i Specjalistycznych TEPIS) pracownicy i studenci organizują spotkania i debaty z praktykami oraz specjalistami z zakresu filologii. Tylko wiosną 2022 roku miały miejsce dwa takie przedsięwzięcia o tematyce pracy tłumacza przysięgłego, etyki w zawodzie tłumacza, narzędzi CAT i tłumaczeń maszynowych, aktualnych i ważnych kwestii dla osób zamierzających związać swoją przyszłość zawodową z zawodem tłumacza, czy to publicznego, czy przysięgłego. Zagadnienia funkcjonowania na rynku pracy, w tym z wykorzystaniem praktycznych symulacji online podejmowano podczas szkoleń na odległość organizowanych przez Uczelnię przy współudziale interesariuszy podczas okresu ograniczeń wynikających z COVID-19. Wszystkie wyżej opisane aktywności w ramach współpracy Uczelni z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym z pracodawcami, ich zakres i formy, są adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się.

W warunkach czasowego ograniczenia funkcjonowania Uczelni w związku z sytuacją pandemii, Uczelnia prawidłowo zapewniała udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów. Wykorzystywano w tym celu efektywnie metody i narzędzia komunikacji na odległość, co potwierdzają pracodawcy. Aktualnie, dobre praktyki ustalone w wyniku długookresowej współpracy zdalnej są wykorzystywane w kontynuowaniu tej współpracy.

Uczelnia prowadzi regularne przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów, które obejmują ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, a także skuteczności tej współpracy w aspekcie rozwoju programu studiów. Ocena w tym zakresie prowadzona jest przez działającą na Wydziale komisję programową. Dokonuje ona oceny zakresu i efektów współpracy z interesariuszami, a wnioski z tej oceny mają wpływ na dobór grona interesariuszy. Ewaluacją współpracy zajmuje się również Rada Biznesu, która rekomenduje działania mające na celu intensyfikację współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Studenci biorą udział w tej ocenie poprzez swoich przedstawicieli w Komisji Programowej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Współpraca międzynarodowa w odniesieniu do kierunku filologia obejmuje programy mobilności, umożliwiające udział studentów i nauczycieli akademickich w wymianach międzynarodowych w ramach programu Erasmus+ i umów bilateralnych. Programy dotyczą także realizacji minimum 3-miesięcznych praktyk studenckich w firmach i uczelniach zagranicznych. Praktyki te mają charakter staży. Prowadzone są badania naukowe oraz warsztaty dydaktyczne z zagranicznymi ośrodkami akademickimi, a także w ramach programu Erasmus. Programy międzynarodowe, w których udział brali pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku filologia, dotyczyły podnoszenia kompetencji dydaktycznych oraz promocji wielojęzyczności, m.in. Erasmus + LEXIS - Supporting English Language Teachers to Upgrade Teaching and Learning of Children with Dyslexia through the Integration of Emerging Technologies and the Acquisition of Digital Skills, Erasmus + Multilingual Families Club, Erasmus + Multicultural Schools – Enhancing Cultural and Linguistic Treasure of Europe through Teachers, Erasmus + ARTinLAN – A Global Virtual Village for Languages and Art. W ramach projektu Erasmus + MentorMe Promoting Social Inclusion of people with fewer opportunities through the development of mentorships programme for HEs students uczelnia uzyskała międzynarodową akredytację Instytutu ds. akredytacji, certyfikacji oraz zapewniania jakości kształcenia w sektorze szkolnictwa wyższego ACQUIN z Niemiec wraz z partnerskimi Uczelniami UCLan University na Cyprze oraz University of Valladolid z Hiszpanii. Pracownicy prowadzący zajęcia na kierunku brali udział w opracowaniu międzynarodowego projektu badawczego „Towards understanding scholarly communication in multi-cultural contexts”, a także wygłaszali prelekcje podczas Wrocławsko-Lwowskiej Międzynarodowej Szkoły Letniej w zakresie lingwistyki stosowanej w Europejskim Obszarze Edukacyjnym: Using corpora in discourse analysis: techniques and tools, maj-czerwiec 2021 (Polska-Ukraina). Nauczyciele akademicy są członkami międzynarodowych stowarzyszeń naukowych, a w ramach swojej działalności naukowej uczestniczą w międzynarodowych konferencjach. Studenci mają możliwość uczestniczenia i pomocy w organizacji konferencji międzynarodowych, np. Międzynarodowej Konferencji Finalnej w ramach projektu Erasmus+ ESTET pt. „Edukacja i szkolenia na rzecz zrównoważonej turystyki w Europie”, a także cyklu konferencji poświęconych tożsamości kulturowej i lingwistycznej, stylów komunikowania się oraz translatoryce - Conference On Communication Across Cultures (COCAC). Zakres i cele umiędzynarodowienia powiązane są z celami kształcenia na kierunku.

Uczelnia posiada ofertę podpisanych umów w oparciu o program Erasmus+. Dzięki współpracy realizowanej w ramach tego programu pracownicy i studenci mają możliwość pobytu na uczelniach

zagranicznych takich jak: University of Central Lancashire UCLan University in Cyprus (Cypr), University of Valladolid (Hiszpania), Vilnius University (Litwa), Rezekne Academy of Technologies (Łotwa), Trnava University (Słowacja), Bahcesehir University (Turcja), University of Debrecen (Węgry), Széchenyi István University (Węgry), University of Miskolc (Węgry), Suor Orsola Benincasa University in Naples (Włochy), University of Perugia (Włochy). Liczba uczelni partnerskich jest wyraźnie mniejsza dla kierunku filologia w porównaniu z pełną ofertą uczelni w odniesieniu do innych kierunków, a ich dobór nie uwzględnia uczelni z anglojęzycznych krajów, które byłyby bardziej właściwe dla kierunku filologia. Analogiczna sytuacja ma miejsce w przypadku uczelni i firm oferujących praktyki zagraniczne, gdzie przeważają firmy z krajów nieanglojęzycznych. **Rekomenduje się** podjęcie działań zmierzających do rozszerzenia oferty umów bilateralnych z uczelniami oraz instytucjami i firmami, które oferują miejsca praktyk, z uwzględnieniem krajów anglojęzycznych. Możliwości aktywności międzynarodowej nie obejmują obecnie mobilności wirtualnej. **Rekomenduje się** podjęcie działań w celu stworzenia warunków mobilności wirtualnej dla studentów i nauczycieli akademickich.

Studenci informowani są o możliwości aplikowania na studia w ramach programu Erasmus+ poprzez stronę internetową, zawierającą wszystkie niezbędne informacje, kanał na MS Teams, wewnętrzne kanały informacyjne - Konsultacje Erasmus+, newsletter Erasmus + oraz cykliczne spotkania z Uczelnianym Koordynatorem Programu Erasmus+, a także drogą mailową. Z możliwości wyjazdu na studia zagraniczne skorzystało w ostatnich sześciu latach piętnaście osób. Z możliwości realizowania praktyk zagranicznych skorzystało niemal czterdzieści osób.

Okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, z udziałem studentów, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej, a także stopnia satysfakcji studentów z wyjazdów na studia, staże i praktyki oraz ich wpływu na rozwój kariery zawodowej i osobistej, są prowadzone na poziomie Uczelni, a także w ramach działania Komisji Programowej dla kierunku filologia. Ponadto okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia przeprowadzane są przez Zespół ds. umiędzynarodowienia procesu kształcenia, w którego skład wchodzi nauczyciele i studenci reprezentujący każdy kierunek studiów prowadzony w Uczelni. Dodatkowo powoływane mogą być sekcje robocze w ramach ww. Zespołu dla poszczególnych kierunków. Wyniki takich badań wykorzystywane są do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia, na przykład podjęcia decyzji działań w celu rozwinięcia wirtualnych form współpracy międzynarodowej.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących. Nie w pełni przekładają się jednak one na poszerzanie oferty o możliwości wymiany międzynarodowej z krajami anglojęzycznymi, właściwymi dla

kierunku filologia. W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studenci kierunku filologia zostali objęci systemem wsparcia w uczeniu się, rozwoju społecznym oraz rozwoju naukowym. Wsparcie to objawia się na wielu płaszczyznach poprzez m.in. uwzględnienie potrzeb różnych grup studentów, zapewnienie odpowiednich narzędzi do rozwijania się studentów, wsparcie aktywności wykraczających poza program studiów, pomoc materialną oraz motywowanie studentów do dodatkowych działań. Wsparcie obejmuje różne obszary i realizowane jest w formach dostosowanych do potrzeb studentów. Dla nowoprzyjętych studentów Uczelnia organizuje spotkania organizacyjne, podczas których przekazywane są im informacje o zasadach studiowania, opiekunach kierunku, systemie wsparcia, w tym o pomocy materialnej, działalności Samorządu Studenckiego SAN. Ponadto studenci odbywają szkolenie z praw i obowiązków studenta. Warto w tym miejscu wspomnieć, że na pierwszych zajęciach studenci są zapoznawani z treścią sylabusu oraz zasadami zaliczenia. Studenci mogą skorzystać z konsultacji u nauczycieli akademickich podczas wyznaczonych przez nich godzin dyżurów, także w formie zdalnej. Uczelnia nie zapewnia studentom możliwości kontaktu osobistego ze wszystkimi nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wobec czego **rekomenduje się** wyznaczenie terminów konsultacji osobistych ze wszystkimi nauczycielami akademickimi prowadzącymi zajęcia na ocenianym kierunku.

W przygotowaniu do wejścia na rynek pracy wspiera studentów Biuro Karier Studenckich. Biuro zajmuje się m.in. zapewnianiem konsultacji z doradcą zawodowym, prowadzeniem szkoleń i warsztatów, czy też udostępnianiem ofert pracy. Podczas zawieszenia funkcjonowania uczelni w związku z epidemią koronawirusa, Uczelnia organizowała dla studentów warsztaty i webinaria w formie zdalnej, obejmujące m.in. tematykę komunikacji, problemów językowych, czy przedsiębiorczości. W organizacji praktyk zawodowych wspiera studentów opiekun praktyk powoływany przez rektora.

Studenci ocenianego kierunku, mimo funkcjonowania na nim dwóch kół naukowych, nie są angażowani do podejmowania i prowadzenia badań naukowych, projektów badawczych, czy też tworzenia publikacji naukowych. Uczelnia oferuje studentom wsparcie w organizacji konferencji naukowych oraz innych inicjatyw studenckich, ale ich do tego skutecznie nie zachęca. Studenci ocenianego kierunku działający w kołach naukowych mają również możliwość ubiegania się o granty naukowe. **Rekomenduje** ożywienie studenckiego ruchu naukowego na kierunku filologia. Uczelnia wspiera inicjowanie oraz organizację innych inicjatyw studenckich. Studenci kierunku filologia

realizowanego w Filii SAN w Warszawie mają możliwość zaangażowania się w działalność samorządu studenckiego oraz Akademickiego Związku Sportowego. Studenci w ramach działalności w organizacjach studenckich tworzą wydarzenia kulturalne, sportowe, edukacyjne, promocyjne oraz o charakterze społecznym. Na Uczelni funkcjonuje z udziałem studentów projekt pod nazwą SANCharity, którego celem jest m.in. organizacja wydarzeń charytatywnych oraz wsparcie studentów Uczelni dotkniętych m.in. chorobą nowotworową.

Studenci mają możliwość korzystania z sal Uczelni, w których zapewniony jest sprzęt komputerowy z odpowiednim oprogramowaniem. Dodatkowo Uczelnia zapewnia wsparcie studentom wykluczonym cyfrowo, oferując możliwość wypożyczenia niezbędnego sprzętu. Uczelnia stwarza studentom możliwość nabywania kompetencji cyfrowych poprzez organizację szkoleń, a także wspiera studentów w razie problemów technicznych, poprzez pomoc pracownika Działu IT, odbywającego dyżury.

Uczelnia wspiera studentów wybitnych poprzez stypendia rektora, czy też umożliwienie ubiegania się o Indywidualny Program Studiów, na zasadach określonych w Regulaminie studiów, który zapewnia studentom opiekę dydaktyczno-naukową oraz możliwość realizacji programu uwzględniającego rozszerzenie i wzbogacenie wiedzy w ramach studiowanego kierunku. Dla najlepszych studentów Uczelnia przygotowuje także ofertę motywacyjną w postaci darmowego kursu specjalistycznego rozszerzającego kompetencje zawodowe, zniżki chesnego w przypadku podjęcia studiów II stopnia, możliwość publikowania w wydawnictwach uczelnianych oraz możliwość bezpłatnego udziału w seminariach doktorskich.

Uczelnia zwraca uwagę na dostosowanie wsparcia do potrzeb różnych grup studentów oraz do ich indywidualnych potrzeb. Studenci znajdujący się w trudnej sytuacji losowej, osobistej, itp., na zasadach określonych w regulaminie studiów, mogą starać się o studiowanie według Indywidualnej Organizacji Studiów oraz o udzielenie urlopu. Uczelnia dba o zapewnienie pomocy studentom z niepełnosprawnościami. Na Uczelni funkcjonuje Pełnomocnik Rektora ds. Studentów z Niepełnosprawnością, do którego zadań należy m.in. działanie w obronie interesów osób z niepełnosprawnościami, pomoc w rozwiązywaniu ich bieżących problemów, pośredniczenie w kontaktach między studentami z niepełnosprawnościami, a administracją uczelni, czy też pomoc w dostosowaniu formy egzaminów do potrzeb tej grupy studentów. Studenci znajdujący się w trudnej sytuacji materialnej, życiowej oraz studenci z niepełnosprawnościami mogą korzystać z różnych form pomocy materialnej oferowanej przez Uczelnię, w tym: stypendium socjalnego, stypendium dla osób niepełnosprawnych oraz zapomogi. Uczelnia wspiera także studentki samotnie wychowujące dzieci poprzez stworzenie możliwości skorzystania przez nich z Indywidualnej Organizacji Zajęć. W Uczelni funkcjonuje Koordynator ds. pomocy materialnej dla studentów. Uczelnia oferuje wsparcie dla studentów zagranicznych poprzez zapewnienie im opiekuna dla studentów z Ukrainy oraz studentów anglojęzycznych.

Na Uczelni funkcjonuje Rzecznik Praw Studentów, do którego zadań należy przyjmowanie skarg i wniosków wnoszonych anonimowo przez studentów, które następnie kieruje do odpowiedniej jednostki Uczelni. Rzecznik Praw Studenta może także zwrócić się do jednostek Uczelni z prośbą o przekazanie potrzebnych materiałów oraz wyjaśnień. Skargi muszą zostać rozpatrzone najpóźniej w terminie dwóch miesięcy. Pełna procedura przeprowadzania postępowania w sprawie skarg i wniosków zgłaszanych przez studentów została opisana w dokumencie dostępnym dla studentów. Ponadto, studenci mogą zgłaszać skargi i wnioski do rektora, dziekana, pełnomocnika rektora ds. Jakości Kształcenia, Samorządu Studentów czy opiekuna roku. Dodatkowo studenci podczas

pierwszego spotkania z opiekunami roku informowani są o działaniach, jakie należy podjąć w przypadku wystąpienia sytuacji konfliktowej. Do dyspozycji studentów jest także „skrzynka skarg i wniosków”, do której mogą oni anonimowo wrzucać notatki z wnioskami, uwagami czy skargami.

Uczelnia dba o zapewnienie studentom kształcenia w warunkach bezpieczeństwa. Studenci odbywają spotkania informacyjne i edukacyjne z udziałem opiekuna kierunku oraz Rzecznika Praw Studentów lub Prorektora ds. Młodzieży w zakresie bezpieczeństwa, a także biorą udział w wydarzeniach dotyczących bezpieczeństwa w Internecie. Na Uczelni wprowadzona została procedura antymobbingowa oraz przeciwdziałania dyskryminacji i nierównemu traktowaniu, zgodnie z którą wszelkie przejawy mobbingu, dyskryminacji, czy nierównego traktowania powinny być zgłaszane w formie skargi do rektora, który następnie powołuje komisję antymobbingową rozpatrującą sprawę. Na Uczelni funkcjonuje koleżeński Wewnętrzny Zespół Wsparcia Psychologicznego, którego członkami są studenci Koła Naukowego kierunku psychologia. Nie istnieje jednak profesjonalne wsparcie psychologiczne, w ramach którego studenci mogą skorzystać z konsultacji ze specjalistą, wobec czego **rekomenduje się** wprowadzenie możliwości odbycia bezpłatnych konsultacji psychologicznych z osobami posiadającymi odpowiednie uprawnienia zawodowe.

Głównym mechanizmem zachęcającym studentów do osiągania wyróżniających się wyników w nauce, również osiągnięć naukowych, artystycznych i sportowych jest stypendium rektora, które jest świadczeniem ustawowym. Uczelnia przewiduje także nagrody dla studentów za wybitne prace dyplomowe.

Uczelnia wspiera mobilność studencką o charakterze międzynarodowym w ramach programu Erasmus+ oraz umów bilateralnych. Studenci są informowani o możliwościach wyjazdów na spotkaniach z opiekunem kierunku, które organizowane są dwa razy w semestrze, a także drogą mailową, poprzez media społecznościowe i stronę internetową Uczelni. Studenci mają możliwość wzięcia udziału w wydarzeniu pn. #ErasmusDays. Są to spotkania, wystawy oraz debaty, w trakcie których można dowiedzieć się wszystkiego o efektach projektów Erasmus+.

Kadra wspierająca posiada kompetencje odpowiadające potrzebom studentów, które umożliwiają wszechstronne wsparcie w rozwiązywaniu spraw studenckich w trakcie procesu nauczania i uczenia się. Studenci mogą korzystać z pomocy pracowników dziekanatów w każdy dzień roboczy oraz w weekendy zjazdowe w godzinach dostosowanych do ich potrzeb. Pracownicy kadry wspierającej proces nauczania i uczenia się uczestniczą w szkoleniach podnoszących ich kwalifikacje.

Uczelnia wspiera merytorycznie oraz finansowo organizacje studenckie, w tym samorząd studencki. Studenci działający w organizacjach studenckich mają możliwość korzystania z infrastruktury Uczelni w celu realizacji swoich zadań oraz projektów. Studentów Uczelni reprezentuje Samorząd Studencki SAN, którego członkowie zasiadają w organach i ciałach kolegialnych Uczelni, jak np. senat, ogólnouczelniane komisje tematyczne, czy też komisje i zespoły działające w ramach wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia.

Studenci w trakcie procesu studiowania mogą brać udział w ewaluacji wsparcia udzielanego przez Uczelnię. Na Uczelni przyjęta została procedura dotycząca okresowego przeglądu i oceny wsparcia studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym, zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwoju i doskonalenia form wsparcia. Studenci poprzez badanie ankietowe mają możliwość oceny m.in. jakości obsługi administracyjnej, ofertę pomocy materialnej, ofertę Biura Karier Studenckich, czy też tryb rozstrzygania skarg i rozpatrywania wniosków. W wyniku tych ocen na Uczelni zachodzą zmiany mające na celu doskonalenie systemu wsparcia studentów, jak np. zwiększenie elastyczności

pracy jednostek administracyjnych, czy też dostosowanie godzin konsultacji nauczycieli do potrzeb studentów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

W analizie stanu faktycznego zostały sformułowane rekomendacje dotyczące zdiagnozowanych uchybień, które nie mają wpływu na ogólną pozytywną ocenę spełniania kryterium.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Z dostępnej publicznie strony internetowej warszawskiego ośrodka SAN można korzystać w sposób intuicyjny bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem, w sposób umożliwiający nieskrępowane korzystanie przez osoby z niepełnosprawnością. Daje ona możliwość powiększenia czcionki, posiada wersję kontrastową oraz prowadzona jest w założeniu dodatkowo języku angielskim, rosyjskim i ukraińskim, przy czym nie wszystkie wersje językowe się otwierają.

Dostępne publicznie informacje na dzień 17.01.2023 r. ograniczały się do aktualności z życia Uczelni, ogólnych danych o Uczelni, jej strukturze i kierownikach jednostek, regulaminów, w tym Regulaminu studiów i Regulaminu świadczeń dla studentów oraz oferty kierunków studiów, w tym kierunku filologia, która zawierała informacje o prowadzonych specjalizacjach, materiały promocyjne, wykaz

wybranych zajęć, z zastrzeżeniem, że może on ulec zmianie, informacje o wymaganych dokumentach i opłatach. W zakładce życie studenckie udostępnione były na bardzo wysokim stopniu ogólności informacje o stypendiach i stażach, wyjazdach zagranicznych w tym w ramach programu Erasmus+ (ale bez informacji dla studentów przyjeżdżających), funkcjonowaniu Biura Karier oraz o warunkach korzystania z biblioteki. Uczelnia w większości przypadków ograniczała dostęp do rzeczowej informacji o warunkach i zasadach studiowania odsyłając do wewnętrznych serwisów dostępnych po zalogowaniu. Kandydaci na studia oraz inni interesariusze zewnętrzni nie mieli możliwości zapoznania się z tym zakresem informacji bez osobistego, mailowego lub telefonicznego kontaktu z odpowiednimi komórkami Uczelni. W publicznym dostępie nie zamieszczono informacji dotyczących rezultatów kształcenia oraz warunków jakie Uczelnia zapewnia studentom z niepełnosprawnościami. Interesariusze zewnętrzni, w tym kandydaci na studia, nie mieli możliwości uzyskania za pośrednictwem strony internetowej informacji o kadrze prowadzącej zajęcia, zasadach zapewnienia jakości kształcenia i rezultatach wewnętrznej oceny tej jakości.

Uczelnia nie umożliwiała publicznego dostępu do informacji o programie studiów, w tym efektach uczenia się, opisu procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, charakterystyki systemu weryfikacji i oceniania efektów uczenia się oraz zasad dyplomowania. Dostępna na stronie zakładka Biuletynu Informacji Publicznej kieruje do strony głównej Uczelni w Łodzi, na której znajdowały się: „Program studiów na studiach I stopnia dla kierunku: filologia” oraz „Program studiów na studiach II stopnia dla kierunku: filologia”. Nie wiadomo od kiedy i w którym ośrodku Uczelni one obowiązują. Oba dokumenty nie spełniały wszystkich wymagań określonych w § 3 ust. 3 i 4 Rozporządzenia MNiSW z dn. 27 września 2018 r. w sprawie studiów (Dz.U. 2018 poz. 1861 z późn. zm.), nie określając:

- a) przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych;
- b) zajęć lub grup zajęć lub niezależnie od formy ich prowadzenia, wraz z przypisaniem do nich efektów uczenia się i treści programowych zapewniających uzyskanie tych efektów;
- c) sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia.

Co jednak najważniejsze opublikowane programy studiów nie odpowiadały programom studiów przedstawionym przez Uczelnię do oceny programowej PKA.

W dniu przeprowadzenia wizytacji (dostęp 23.01.2023) na stronie internetowej Uczelni:

- a) w zakładce oferta studiów ośrodka SAN w Warszawie znajdował się właściwy program studiów, spełniający wyżej wskazane wymagania, przy czym nadal widniała informacja, że program studiów może ulec zmianie;
- b) w BIP znajdował się wskazany wyżej program studiów, przy jednoczesnym usunięciu wcześniej widniejących programów, co rozwiązało problem w odniesieniu do ocenianego kierunku i cyklu kształcenia, ale ciągle w BIP nie ma informacji w odniesieniu do kompletnej oferty studiów SAN w Łodzi, w szczególności na kierunku filologia, w przypadku tego programu studiów nie wynika też jasno, w którym ośrodku SAN on obowiązuje;
- c) w BIP został udostępniony jedynie program studiów przyjęty w roku 2022 dla filologii w warszawskim ośrodku SAN i nie umożliwia się dostępu do bieżącego programu lub programów studiów dla wcześniejszych cykli kształcenia;
- d) znajdowały się informacje o kadrze prowadzącej zajęcia na kierunku, w części przypadków z krótką charakterystyką, w części polegające na podaniu tylko tytułu zawodowego lub stopnia naukowego oraz imienia i nazwiska;

- e) znajdował się katalog ECTS na rok akademicki 2019/2020 dla studentów przyjeżdżających w ramach programu Erasmus+, w którym część ogólna przygotowana została w języku angielskim, a część szczegółowa obejmująca programy zajęć w języku polskim, przy czym nie obejmuje on oferty dla kierunku filologia.

Strona internetowa zawiera ogólne informacje dotyczące kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, które nie dotyczą bezpośrednio kierunku filologia. Co więcej wśród kierunków w ten sposób prowadzonych kierunek filologia nie został wymieniony w ofercie kształcenia. Na stronie zamieszczone są szczegółowe informacje dotyczące instalowania i korzystania z platformy internetowej oraz informacje o wsparciu merytorycznym i technicznym.

Ogólne założenia monitorowania i oceny publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach i sposobie wykorzystywania wyników tych badań do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach określa specjalna procedura. Jej celem jest zapewnienie publicznego dostępu do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach poprzez monitorowanie, ocenę i wykorzystywanie ich wyników do doskonalenia dostępności i jakości informacji o studiach. Oceny publicznego dostępu do informacji dokonują potencjalni studenci Filii SAN w Warszawie podczas spotkań z uczniami szkół średnich realizowanych przez pracowników Działu Promocji Uczelni. Podczas prezentacji SAN, uczniowie wypowiadają się na temat dostępności informacji dotyczących oferty kształcenia, w tym prowadzonych kierunków, programów studiów, zasad rekrutacji, systemu wsparcia studentów, włącznie z osobami z niepełnosprawnościami. Oceny dostępności informacji na stronie internetowej oraz jej czytelności dokonują również kandydaci rekrutujący się do SAN. Informacje dotyczące odbioru strony internetowej i jej czytelności pozyskiwane są w ramach cyklicznych spotkań z pracodawcami. Uczelnia ocenia system informacyjny poprzez badania ankietowe realizowane co dwa lata wśród studentów. Badanie to nie w pełni pozwala ocenić zakres publicznego dostępu do informacji, ponieważ studenci posiadają dostęp do informacji wymagających logowania się do systemu SAN, który zawiera informacje niedostępne publicznie. Ewaluacja ta ma pomóc ocenić przydatność systemu informacji, jego zakres, aktualność publikowanych treści oraz wiarygodność. W przeprowadzonym badaniu, studenci oceniają m.in. stopień swojego zadowolenia z dostępności informacji związanych z tokiem studiów (w tym niedostępne publicznie: harmonogram zajęć, godziny konsultacji, terminy sesji, informacje o odwołanych zajęciach, itd.), a także użyteczność strony internetowej Uczelni. Ewaluacji podlega także zakres użyteczności, funkcjonalności, wiarygodności zamieszczanych informacji oraz estetyki strony. Ten rozbudowany system pozyskiwania opinii i danych nie poskutkował jednak zdiagnozowaniem braku w dostępie publicznym, przewidywanych przez procedury, aktualnych i pełnych informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji – w tym w odniesieniu do studentów z niepełnosprawnościami – i osiągniętych rezultatach, a podejmowane przez Uczelnię w okresie poprzedzającym wizytację i podczas jej trwania doraźne działania naprawcze nie rozwiązały wyżej zdiagnozowanych problemów.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do informacji o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów. Nie został w pełni zapewniony publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku.

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, co nie prowadzi on jednak do zdiagnozowania braków w publicznym dostępie do informacji i wprowadzenia skutecznych działań naprawczych.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

- 1) braku publicznego dostępu do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku;
- 2) nieskuteczności ocen zakresu przedmiotowego i jakości informacji udostępnianej publicznie informacji i podejmowanych działań naprawczych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Zaleca się:

1. Zapewnienie publicznego dostępu do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku filologia.
2. Przeprowadzanie diagnostycznie skutecznych ocen zakresu przedmiotowego i jakości udostępnianej publicznie informacji i wprowadzanie na tej podstawie adekwatnych zamian naprawczych.
3. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Zasady zapewniania jakości kształcenia zostały określone przez Wewnętrzny System Zarządzania Jakością Kształcenia. Nadzór nad zarządzaniem jakością kształcenia i jej doskonaleniem na poziomie Uczelni sprawuje senat i rektor SAN. Nadzór nad oceną jakości kształcenia, realizacją procedur wspomagających ocenę jakości kształcenia oraz nad procesami doskonalącymi na poziomie Uczelni prowadzi Uczelniana Komisja ds. Jakości Kształcenia oraz pełnomocnik rektora ds. jakości kształcenia. Nadzór nad funkcjonowaniem wewnętrznego systemu zarządzania jakością na poziomie jednostki organizacyjnej uczelni pełni odpowiedni dziekan oraz pełnomocnik rektora ds. jakości kształcenia. Nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem filologia prowadzonym w Filii SAN w Warszawie sprawuje dziekan. Zakres kompetencji i odpowiedzialności dziekana obejmuje tworzenie i doskonalenie programów studiów zgodnie z przyjętymi procedurami, a także za realizację

programu studiów prowadzonych kierunków, w tym kierunku filologia. Jest on także odpowiedzialny za wyznaczanie osób lub zespołów dokonujących przeglądu zajęć pod kątem osiągania przez studentów zakładanych efektów uczenia się, a także wyznacza osoby odpowiedzialne za realizację działań korygujących, naprawczych, doskonalących oraz określa harmonogram tych działań oraz przyjmuje i kieruje do wdrożenia odpowiedni program studiów. Prace nad projektowaniem, przeglądem i doskonaleniem programu studiów, w tym kierunku filologia prowadzi Komisja Programowa.

Zatwierdzanie, zmiany oraz wycofanie programu studiów dokonywane jest w sposób formalny, w oparciu o oficjalnie przyjęte procedury.

W projektowaniu programów studiów są brane pod uwagę innowacje dydaktyczne, osiągnięcia nowoczesnej dydaktyki akademickiej i współczesna technologia informacyjno-komunikacyjna. Na ocenianym kierunku uwzględnia się wprowadzenie współczesnych technologii informacyjno-komunikacyjnych tj. specjalistycznego oprogramowania. Zakłada się, iż sposób realizacji poszczególnych zajęć ma uwzględniać innowacje dydaktyczne i zwiększenie czynnego uczestnictwa studentów w zajęciach wykorzystujących technologie informatyczne i możliwości jakie dają narzędzia i techniki kształcenia na odległość (np. wykorzystanie sztucznej inteligencji w nauczaniu i pracy tłumacza, suplementarnego oprogramowania, sposób przekazanie i odtwarzanie treści, skoncentrowanie na potrzebach studenta).

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów, w postaci odpowiedniej uchwały senatu. Przy czym w Uczelni funkcjonują dwie wersje uchwały Senatu, o tym samym numerze, dacie i nazwie: Uchwała Senatu Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi nr 8 z dnia 24 czerwca 2021 roku w sprawie: warunków i trybu rekrutacji na Studia w Społecznej Akademii Nauk z siedzibą w Łodzi na rok akademicki 2022/2023 wraz z załącznikiem nr 1, w którym raz w § 15 zostały uwzględnione wymagania w odniesieniu do kompetencji cyfrowych kandydatów (wersja stanowiąca załącznik do Raportu samooceny), a raz nie (wersja na stronie internetowej Uczelni, dostęp 05.02.2023).

Przyjęte w Uczelni procedury przewidują dokonywanie okresowych przeglądów programu studiów kierunku, które obejmują ocenę ich zgodności z powszechnie obowiązującymi aktami prawnymi, ocenę efektów uczenia się, systemu ECTS, wymiaru godzin poszczególnych zajęć i ich sekwencji, zgodności treści kształcenia z zakładanymi efektami uczenia się, jak i aktualnym stanem wiedzy i metodyki badań w zakresie dyscypliny, do której kierunek jest przyporządkowany, spełnianie standardów określonych dla prac dyplomowych, dobór metod dydaktycznych i metod weryfikacji efektów uczenia się, praktyki zawodowe, wyniki uzyskiwane przez studentów w sesji egzaminacyjnej, identyfikację zajęć, w których osiągnęli studenci osiągnęli najniższe oceny. W ocenie tej brane są pod uwagę specyficzne potrzeby wynikające z prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość.

Źródłem informacji w przeglądzie i ocenie programu studiów są: opinie studentów, kadry, pracodawców i absolwentów, pozyskiwane w ramach ankietyzacji lub spotkań i systemu ELA; sylabusy, wskaźniki kształcenia wynikające z programu studiów, dokumentacja praktyk zawodowych, prace zaliczeniowe, prace dyplomowe, struktura ocen. Dodatkowo w roku akademickim 2021/2022, na kierunku filologia zostało przeprowadzone na kierunku badanie mające na celu zdiagnozowanie stopnia znajomości przez studentów terminologii związanej z kierunkowymi efektami uczenia się oraz tego, czy efekty zdefiniowane dla kierunku są dla nich zrozumiałe.

W systematycznej ocenie programu studiów uwzględnia się opinie różnych grup interesariuszy, jednocześnie zapewniając w niej bezpośredni udział poprzez członkostwo w Komisji Programowej i odpowiednich zespołach roboczych przedstawicieli nauczycieli akademickich i studentów. Program studiów podlega też opiniowaniu przez Samorząd Studentów. W pracach nad projektowaniem i przeglądem programu studiów kierunku filologia uczestniczy również, z głosem doradczym w szczególności, kadra prowadząca badania naukowe w dyscyplinie językoznawstwo, która realizuje zajęcia na kierunku filologia a jednocześnie prowadzi działalność ekspercką, jak i zawodową znając przy tym dobrze oczekiwania pracodawców. Spotkania Komisji Programowej kierunku filologia Filii SAN w Warszawie podczas trwania pandemii koronawirusa odbywały się z wykorzystaniem narzędzi do komunikacji zdalnej.

Podjęte w ramach tych procedur oceny jakościowe nie doprowadziły jednak do zdiagnozowania m.in. niewłaściwego w kontekście nazwy, ale i koncepcji kształcenia, przyporządkowania kierunku do dyscyplin naukowych, interpretacji przedmiotu dyscypliny naukowej językoznawstwo, co znalazło odbicie w sformułowaniu efektów uczenia się; niezgodności z wymaganiami określonymi w prawie powszechnie obowiązującym w odniesieniu do wymagań dla programu studiów, programu i zasad przeprowadzania praktyk zawodowych, doboru metod weryfikacji efektów uczenia się, jakości prac dyplomowych, czy nieselektywnych zasad rekrutacji.

Wnioski z oceny programów studiów wykorzystywane są do wprowadzania zmian programowych, mających na celu jego doskonalenie. Na przykład ostatnia analiza z roku akademickiego 2021/2022 wykazała, że w przypadku prowadzonych na studiach pierwszego stopnia zajęć *historia Anglii i USA* (wykład), *wstęp do językoznawstwa* (wykład), *praktyczna nauka języka angielskiego - Pronunciation* (ćwiczenia), *gramatyka opisowa* (wykład), *praktyczna nauka języka angielskiego - Writing*, (wykład) oraz *praktyczna nauka języka angielskiego – Intergrated Skills* (ćwiczenia) studenci uzyskują najniższe noty. W związku rekomendowano mało związane z tą diagnozą działania jak rozwijanie umiejętności badawczo-naukowych poprzez zachęcanie studentów do publikacji własnych badań, w tym m.in. z zakresu problematyki przekładu dzieł literackich, specyfiki tłumaczeń filmów czy seriali, strategiach tłumaczeniowych, socjolingwistycznych aspektów dotyczących reklam oraz wykorzystywanie narzędzi tłumacza. W przypadku zajęć *historia Anglii i USA* w celu doskonalenia ścieżki kształcenia studiów I stopnia postanowiono od roku akademickiego 2022/2023 dokonać podziału na zajęcia *historia Wielkiej Brytanii* i *historia USA*. Podział ten ma pozwalać na rozszerzenie i uszczegółowienie przekazywanej studentom wiedzy, a więc profesjonalizację i doskonalenie programu studiów, przy czym podejmując tę decyzję nie wzięto pod uwagę zasobów kadrowych Uczelni.

Procedury USZJK uwzględniają również wykorzystanie wyników zewnętrznych ocen jakości kształcenia w doskonaleniu programu studiów. Uczelnia poddała się na kierunku filologia międzynarodowej akredytacji wraz z partnerskimi Uczelniami UCLan University na Cyprze oraz University of Valladolid z Hiszpanii Instytutu ds. akredytacji, certyfikacji oraz zapewniania jakości kształcenia w sektorze szkolnictwa wyższego ACQUIN z Niemiec. Proces akredytacji był realizowany w ramach projektu *Erasmus + MentorMe Promoting Social Inclusion of people with fewer opportunities through the development of mentorships programme for HEs students* oraz miał na celu ocenę przygotowania i realizacji zadań w zakresie jakości kształcenia w uczelniach, a także materiałów szkoleniowych przygotowanych w projekcie. Uczelnia wskazuje jednak, że największą wagę przykładą do ocen Polskiej Komisji Akredytacyjnej. Każdorazowo po wizytacji PKA, przewodniczący Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia (lub wyznaczona przez niego osoba) przedstawia sprawozdanie oraz wnioski na spotkaniach Uczelnianej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz Komisji Programowej. Na podstawie

analizy tych sprawozdań Komisje proponują wspólnie przygotowanie programu dla działań doskonalących. Wnioski z oceny programowej omawiane są także na poziomie Uczelni na dorocznej konferencji dydaktycznej, w której bierze udział kadra akademicka i studenci. W doskonaleniu programu studiów kierunku filologia z poprzedniej oceny wykorzystano uwagi Polskiej Komisji Akredytacyjnej dotyczące procesu dyplomowania m.in. uwzględnienia w ocenie poprawności stosowanych metod, poprawności terminologicznej oraz językowo-stylistycznej oraz zasadności ocen pracy dyplomowej, wystawionych przez opiekuna oraz recenzenta. Jak wynika z oceny prac dyplomowych działania naprawcze w tym zakresie nie zawsze okazały się w pełni skuteczne, a w poprzednim raporcie znajdowały się także zalecenia dotyczące przygotowania studentów do funkcjonowania na edukacyjnym rynku pracy (w kontekście prowadzonej wówczas specjalizacji nauczycielskiej), doboru metod weryfikacji efektów uczenia się, organizacji praktyk zawodowych (nieprecyzyjne określenie obowiązków opiekuna praktyk) w części pokrywające się z diagnozą w bieżącej ocenie.

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 (kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione)

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia, przy czym na ocenianym kierunku procedury wewnętrznego systemu doskonalenia jakości kształcenia nie są w pełni wdrożone, co ma wyraz w częściowym braku ich skuteczności diagnostycznej, a w sytuacjach, gdy zostaje postawiona prawidłowa diagnoza, podejmowaniu działań naprawczych, które w części przypadków w ograniczonym stopniu przyczyniają się do poprawy sytuacji.

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne, ale nie w pełni wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Propozycja oceny kryterium spełnione częściowo wynika z nieprawidłowości dotyczących:

- 1) niepełnego wdrożenia na kierunku procedur i zada uczelnianego systemu zapewniania jakości kształcenia w odniesieniu do okresowej oceny programu studiów i jego doskonalenia;
- 2) niepełnego wykorzystania wyników zewnętrznej oceny jakości kształcenia do wprowadzenia trwałych zmian doskonalących studia na kierunku filologia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Nie zidentyfikowano

Zalecenia

Zaleca się:

1. Pełne wprowadzenie na kierunku filologia, skuteczne diagnostycznie oraz naprawczo, zasad i procedur wewnętrznego systemu jakości kształcenia w odniesieniu do oceny i doskonalenia programu studiów.
2. Wykorzystanie wyników zewnętrznej oceny do wprowadzenia trwałych zmian skutkujących poprawą jakości kształcenia.
3. Podjęcie działań naprawczych zapobiegających występowaniu nieprawidłowości, które stały się podstawą do sformułowania powyższych zaleceń.

Szczegółowe kryteria dokonywania oceny programowej

Profil ogólnoakademicki

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Standard jakości kształcenia 1.1

Koncepcja i cele kształcenia są zgodne ze strategią uczelni, mieszczą się w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany, są powiązane z działalnością naukową prowadzoną w uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach oraz zorientowane na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym w szczególności zawodowego rynku pracy.

Standard jakości kształcenia 1.2

Efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia oraz dyscypliną lub dyscyplinami, do których jest przyporządkowany kierunek, opisują, w sposób trafny, specyficzny, realistyczny i pozwalający na stworzenie systemu weryfikacji, wiedzę, umiejętności i kompetencje społeczne osiąmane przez studentów, a także odpowiadają właściwemu poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji oraz profilowi ogólnoakademickiemu.

Standard jakości kształcenia 1.2a

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, zawierają pełny zakres ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 1.2b

Efekty uczenia się w przypadku kierunków studiów kończących się uzyskaniem tytułu zawodowego inżyniera lub magistra inżyniera zawierają pełny zakres efektów, umożliwiających uzyskanie kompetencji inżynierskich, zawartych w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 2153 i 2245).

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Standard jakości kształcenia 2.1

Treści programowe są zgodne z efektami uczenia się oraz uwzględniają w szczególności aktualny stan wiedzy i metodyki badań w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których jest przyporządkowany kierunek, jak również wyniki działalności naukowej uczelni w tej dyscyplinie lub dyscyplinach.

Standard jakości kształcenia 2.1a

Treści programowe w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy obejmują pełny zakres treści programowych zawartych w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.2

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS, umożliwiają studentom osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.2a

Harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, a także liczba semestrów, liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i szacowany nakład pracy studentów mierzony liczbą punktów ECTS w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.3

Metody kształcenia są zorientowane na studentów, motywują ich do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się oraz umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się, w tym w szczególności umożliwiają przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 2.4

Jeśli w programie studiów uwzględnione są praktyki zawodowe, ich program, organizacja i nadzór nad realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów zapewniają prawidłową realizację praktyk oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w szczególności tych, które są związane z nabywaniem kompetencji badawczych.

Standard jakości kształcenia 2.4a

Program praktyk zawodowych, organizacja i nadzór nad ich realizacją, dobór miejsc odbywania oraz środowisko, w którym mają miejsce, w tym infrastruktura, a także kompetencje opiekunów, w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art.

68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 2.5

Organizacja procesu nauczania zapewnia efektywne wykorzystanie czasu przeznaczonego na nauczanie i uczenie się oraz weryfikację i ocenę efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 2.5a

Organizacja procesu nauczania i uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy jest zgodna z regułami i wymaganiami w zakresie sposobu organizacji kształcenia zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Standard jakości kształcenia 3.1

Stosowane są formalnie przyjęte i opublikowane, spójne i przejrzyste warunki przyjęcia kandydatów na studia, umożliwiające właściwy dobór kandydatów, zasady progresji studentów i zaliczania poszczególnych semestrów i lat studiów, w tym dyplomowania, uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych w szkolnictwie wyższym, a także potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów.

Standard jakości kształcenia 3.2

System weryfikacji efektów uczenia się umożliwia monitorowanie postępów w uczeniu się oraz rzetelną i wiarygodną ocenę stopnia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, a stosowane metody weryfikacji i oceny są zorientowane na studenta, umożliwiają uzyskanie informacji zwrotnej o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się oraz motywują studentów do aktywnego udziału w procesie nauczania i uczenia się, jak również pozwalają na sprawdzenie i ocenę wszystkich efektów uczenia się, w tym w szczególności przygotowania do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności.

Standard jakości kształcenia 3.2a

Metody weryfikacji efektów uczenia się w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy, są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 3.3

Prace etapowe i egzaminacyjne, projekty studenckie, dzienniki praktyk (o ile praktyki są uwzględnione w programie studiów), prace dyplomowe, studenckie osiągnięcia naukowe/artystyczne lub inne związane z kierunkiem studiów, jak również udokumentowana pozycja absolwentów na rynku pracy lub ich dalsza edukacja potwierdzają osiągnięcie efektów uczenia się.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Standard jakości kształcenia 4.1

Kompetencje i doświadczenie, kwalifikacje oraz liczba nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami zapewniają prawidłową realizację zajęć oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się.

Standard jakości kształcenia 4.1a

Kompetencje i doświadczenie oraz kwalifikacje nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 4.2

Polityka kadrowa zapewnia dobór nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, oparty o transparentne zasady i umożliwiający prawidłową realizację zajęć, uwzględnia systematyczną ocenę kadry prowadzącej kształcenie, przeprowadzaną z udziałem studentów, której wyniki są wykorzystywane w doskonaleniu kadry, a także stwarza warunki stymulujące kadrę do ustawicznego rozwoju.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Standard jakości kształcenia 5.1

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz aparatura badawcza, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia są nowoczesne, umożliwiają prawidłową realizację zajęć i osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej lub udział w tej działalności, jak również są dostosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnością, w sposób zapewniający tym osobom pełny udział w kształceniu i prowadzeniu działalności naukowej.

Standard jakości kształcenia 5.1a

Infrastruktura dydaktyczna i naukowa uczelni, a także infrastruktura innych podmiotów, w których odbywają się zajęcia w przypadku kierunków studiów przygotowujących do wykonywania zawodów, o których mowa w art. 68 ust. 1 ustawy są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w standardach kształcenia określonych w rozporządzeniach wydanych na podstawie art. 68 ust. 3 ustawy.

Standard jakości kształcenia 5.2

Infrastruktura dydaktyczna, naukowa, biblioteczna i informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, środki i pomoce dydaktyczne, zasoby biblioteczne, informacyjne, edukacyjne oraz

aparatura badawcza podlegają systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Standard jakości kształcenia 6.1

Prowadzona jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym, w tym z pracodawcami, w konstruowaniu programu studiów, jego realizacji oraz doskonaleniu.

Standard jakości kształcenia 6.2

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów i wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Standard jakości kształcenia 7.1

Zostały stworzone warunki sprzyjające umiędzynarodowieniu kształcenia na kierunku, zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia, to jest nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich, a także tworzona jest oferta kształcenia w językach obcych, co skutkuje systematycznym podnoszeniem stopnia umiędzynarodowienia i wymiany studentów i kadry.

Standard jakości kształcenia 7.2

Umiędzynarodowienie kształcenia podlega systematycznym ocenom, z udziałem studentów, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Standard jakości kształcenia 8.1

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, przybiera różne formy, adekwatne do efektów uczenia się, uwzględnia zróżnicowane potrzeby studentów, sprzyja rozwojowi naukowemu, społecznemu i zawodowemu studentów poprzez zapewnienie dostępności nauczycieli akademickich, pomoc w procesie uczenia się i osiąganiu efektów uczenia się oraz w przygotowaniu do prowadzenia działalności naukowej lub udziału w tej działalności, motywuje studentów do osiągania bardzo dobrych wyników uczenia się, jak również zapewnia kompetentną pomoc pracowników administracyjnych w rozwiązywaniu spraw studenckich.

Standard jakości kształcenia 8.2

Wsparcie studentów w procesie uczenia się podlega systematycznym przeglądom, w których uczestniczą studenci, a wyniki tych przeglądów są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Standard jakości kształcenia 9.1

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów i realizacji procesu nauczania i uczenia się na kierunku oraz o przyznawanych kwalifikacjach, warunkach przyjęcia na studia i możliwościach dalszego kształcenia, a także o zatrudnieniu absolwentów.

Standard jakości kształcenia 9.2

Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Standard jakości kształcenia 10.1

Zostały formalnie przyjęte i są stosowane zasady projektowania, zatwierdzania i zmiany programu studiów oraz prowadzone są systematyczne oceny programu studiów oparte o wyniki analizy wiarygodnych danych i informacji, z udziałem interesariuszy wewnętrznych, w tym studentów oraz zewnętrznych, mające na celu doskonalenie jakości kształcenia.

Standard jakości kształcenia 10.2

Jakość kształcenia na kierunku podlega cyklicznym zewnętrznym ocenom jakości kształcenia, których wyniki są publicznie dostępne i wykorzystywane w doskonaleniu jakości.

Polska
Komisja
Akredytacyjna

